DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 259. SZÁM. 1929 NOVEMBER 14. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLÉR

Az állam és a mezőgazdaság

Irta: **Mayer János** m. kir. földm. miniszter.

Az utóbbi hetekben a buza árhanyatlása következtében a kormányt, de különösen a Földmivelésügyi Miniszteriumot annyi támadás érte, hogy szükségesnek vélem a helyzetet a magam részéről is nehány szóval megvilágitani. Mielőtt e kérdéshez azonban hozzá szólnék, előre bocsátom, hogy az elhangzott vélemények őszinteségében és jóhiszemüségében semmi okom sincs kételkedni. Hiszen végeredményben ugyanazt a célt akarjuk elérni, azt, hogy gazdasági életünk nehéz helyzetéből kiszabaduljon. Csak egyben tévednek a támadók, abban ugyanis, hogy ennek a helyzetnek fennforgásáért a kormányt teszik felelőssé. Ez a felfogás az állam és magángazdaság feladatainak teljes félreértésében kulminál.

Köztudomásu, hogy a mezőgazdasági élet és igy a mezőgazdasági politika három főpillérje: a tőke, a termelés és az értékesités. E tényezők bármelyikének hiányában a gazdasági prosperitás is csak hiányos lehet. A tőke csak akkor lesz gyümölcsöző, ha a termés és értékesités kérdései megfelelően megoldatnak, a termelés csak kellő tőke mellett, az értékesités végül csak a termelés céltudatos munkája mellett lehetséges. E gazdasági feltételeket mindenütt a magángazdaság egyedül teremti meg és ha e kérdések közül az államnak bizonyos támogatószerepe juthat is, lényegében természetszerüleg csak a magángazdaság egyedül lehet a mértékadó tényező. Az államnak sohasem lehet akkora beavatkozási joga a magángazdaság életébe, hogy illuzóriussá váljék a magángazdaság fogalma. Ebből következik az is, hogy esetleges gazdasági válságokat sem lehet egyedül állami beavatkozással elintézni.

Nem nehéz igazolni, hogy a mai magyar agrárválság a nemzetközi helyzet következménye, hiszen csak rá kell mutatni a többi európai állam mezőgazdasági helyzetére, aminek legjelesebb szószólója a minap Tardieu volt, aki az együttmüködést és az egyfrontba való tömörülést éppen a nemzetközi helyzet szanálási céljából propagálja. Nem ezt a jelenséget kivánom én megvilágitani, mert erre egyáltalában nincs szükség, hanem azt a nálunk erősen gyökeretvert szokást, hogy minden krizisért a kormányt teszik felelőssé. pont, de végső konzekvenciáiban, nemcsak helytelen, de rendkivül ártalmas is. Az állam bármennyire is érzi kötelességének saját létérdeke szempontjából, hogy a magángazdaságot talpra segitse, gurernamentális, de etikai okokból is csak bizonyos mértékig érintheti a magángazdaság köreit. A szabad kereskedelem és szabadgazdaság elveivel homlokegyenest ellenkeznék, ha az állam olyan funkciókat végezne, melyek ez elveket bármilyen irányban sérthetnék. Angliában vagy az Egyesült Államokban az állam általában csak a legfőbb irányitást tartja fönn magának minden ügyre nézve. Az állam igénybevétele — ami nálunk napirenden van — ott csak a legritkább esetekben fordul elő. Bármilyen tökéletes is legyen is az állami gépezet, az sohasem fogja a magángazdaság gyakorlati tapasztalatait és fürgeségét pótolhatni. Ha nehéz a mezőgazdaság helyzete, ennek oka nem a kormány mulasztásában kersendő, hanem azokban az okokban, melyek azt előidézték. Az orvos is csak ott segithet a bajon, ahol a betegnek a szervezete maga is ellenállást fejt ki a fenyegető bajjal szemben. Az orvosi tanácsadás egyedül még nem jelent gyógyulást.

Nem kivánom e keretben azokat az intézkedéseket felsorolni, amelyeket a kormány azért tett, hogy a mezőgazdaságot fejlessze, a mai kor követelményeinek megfelelően kiépitse. A többtermelés érdekében tett intézkedések hosszu láncolata sokkal ismertebb, semhogy annak ujbóli aláhuzása e helyen szükségesnek mutatkozna. Az exportlehetőségek elősegitésére ugyancsak minden irányban megtörténtek azok a lépések, melyek a kérdés megoldását legalább könnyiteni vannak hivatva. A kormány mezőgazdasági politikája mindenkor az volt, hogy a legbehatóbb tanulmányozás alapján mindenütt segitse a mezőgazdaságot ott, ahol az a maga erejéből nem képes a prosperitás előfeltételeit megszervezni. Azonban csak ezeknek az általános kereteknek megalkotása lehet az állam feladata, de még ezekben a kérdésekben is csak limitált a hatáskör, mely az államnak jut. Ha dárga a pénz, ha magas kamatu a hitel, ez nemcsak az ország belső gazdaságának, hanem a mértékadó nagy államok, helyesebben a nemzetközi piac helyzetének a simptomája. Már pedig hogy lenne gyökeresen megoldható a mezőgazdasági hitel életbevágóan fontos kérdése, ha a nemzetközi bankkamatláb magas, — viszont más részről feltételezhető, hogy az angol bankráta legutóbbi leszállitása ismét kedvezőbben fogja a hitelviszonyokat befolyásolni.

Ha kissé távolfekvő, mégis legyen szabad a szóbanforgó kérdéssel kapcsolatban newyorki eseményekre reflektálnom. A newyorki tőzsde fekete napjai ezer és ezer existenciát döntöttek romlásba és a hossz spekuláció katasztrófális véget ért. Az eddigi hirek szerint a zuhanó árfolyamok mellett mintegy 16 millió részvény cserélt gazdát és az értékekben olyan eltolódás állt elő, amire évtizedek óta nem volt példa. A legutóbbi hirek ugy szólnak, hogy nagy befolyásu kapitalisták közbelépése folytán az óriási pánik már erősen lanyhult és igy kilátás van arra, hogy a krizis nemsokára véget ér. A baj a mérhetetlen és kapzsi hosszspekulációnak természetes reakciója volt és az egészséges gazdasági élet ujból helyes mederbe fogja terelni a tőzsde müködését. Kinek jutott volna eszébe ezért a nagy tőzsde krachért segitség céljából az államhoz fordulni? Ha ilyenféle kisérlet történt volna is, gyakorlati értéke vajmi kevés lenne.

A mi viszonyaink természetesen nem azonosak az amerikai viszonyokkal. Ott egy gazdag, gazdaságilag és technikailag kifejlett nagy állam van, melyben az egyén az állam irányitására már régen nincs ráutalva, mig nálunk az államnak igen sok vonatkozásban segitségére kell sietni a mezőgazdaságnak. Ez azonban egyáltalában nem jelenti azt, hogy a tőke szerzést, a termelést és piacszerzést egyedül az államnak kell végeznie. Amit az állam e három tényező megszerzésében kezdeményezésével megtehet, az amugy is a kormány mezőgazdasági politikai programja, de a realizálás munkájának oroszlánrésze mindig a magángazdaságnak fog jutni, amely gyakorlati érzékével és kipróbált szorgalmával mindig azt az irányt fogja követni, mely jól felfogott érdekeinek a legjobban megfelel.

Henderson angol külügyminiszter kiábrándító kijelentést tett a trianoni szerződés revíziójáról

„A trianoni szerződés revíziójának kérdését az angol kormány sohasem tette megfontolás tárgyává!".

London, nov. 13. Az alsóházban elhangzott interpelláció során — Mander liberális képviselő a kormánynak a trianoni békeszerződés revíziójával szemben elfoglalt álláspontjáról érdeklődött.

Henderson külügyminiszter ezt válaszolta: „A trianoni szerződés revíziójának kérdését az angol kormány sohasem tette megfontolás tárgyává".

Egy konzervativ képviselő közbenszólásában azt kérdezte, vajjon nem lehetne-e valamit tenni e sulyos európai veszélyek forrásának kiküszöbölésére?

A külügyminiszter erre a kérdésre nem válaszolt.

Felszólalások a képviselőházban a kardhasználatról szóló szakasz ellen

A katonai büntetőreform vitája. — Befejezték a javaslat általános vitáját.

Budapest, nov. 14. A képviselőház tegnap folytatta a katonai büntető reformról szóló javaslat tárgyalását.

Fábián Béla: Az helyénvaló, hogy a császári pátens helyett uj törvényt kell hozni.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Ha 97 percentet javithatunk, a 3 percentet egy ideig még elviselhetjük.

Fábián Béla: A katonai javaslatban legelső sorban a mult háboru hőseiről kellene jelentést tenni. A magyar katonát akkora bizalmatlansággal tisztelik meg, hogy amikor levizsgázott nemzeti érzéséből, behozzák ellene a botbüntetést, ami sehol a világon nincs meg.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: **Nincs bent a javaslatban!**

Fábián Béla: Ezt nem hiszi el senki. Miért nem mondja meg az indokolásban, hogy hol alkalmazzák még a botbüntetést?

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Angliában a büntetőtörvénykönyvben megvan.

Gál Jenő: Dániában próbálták a részeg embert verni, de abbahagyták!

Fábián Béla: A háboruban nincs szerepe a kardnak, miért legyen akkor szerepe békében?! Egy fiatal katonatiszt kedvezőbb helyzetbe kerül büntetőjogi szempontból, egy harcteret járt régi tiszttel szemben.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Csodálatosképpen ezek nem szoktak összeveszni.

Fábián Béla: Kapitánytól fölfelé nem fordult elő kardaffér a monarchiában sem. Az idősebb katonatiszt nem használt kardot és a kardhasználatot csak a fiatal tisztek számára hozzák be. Ha valakivel egy szobában vagyok négyszemközt, az összekaszabolhat és azt mondhatja,

hogy megtámadtam. A katonatisztek is csak emberek és nem angyalok.

Szilágyi Lajos: Ebben tökéletesen igaza van! Vissza kell állitani a régi rendszert! (Helyeslés a baloldalon és a középen.)

Báró Láng Boldizsár csak két kérdéssel óhajt foglalkozni, azzal a két kérdéssel, amely a legtöbb vitára adott alkalmat. Az egyik a fegyverhasználat kérdése, a másik a botbüntetés. A fegyverhasználat jogával kapcsolatban kijelenti, hogy a mai helyzetet nem lehet a háboru előtti helyzettel összehasonlitani.

Hajlandó a társadalmi béke érdekében a fegyverhasználati jogot megszoritani. A másik kérdést, a botbüntetést maga sem tartja célszerünek. A javaslatot elfogadja.

Bródy Ernő részletesen foglalkozik a sokat vitatott szakaszokkal. — Igy pl. a fegyverhasználatról szóló szakasszal. A fegyverhasználat a polgári törvénykönyvben is szerepel, jogos önvédelem alakjában.

Erdélyi Aladár: Ha mind a kettőnek, a katonának és a civilnek is van fegyvere, akkor rendben van a dolog.

Rothenstein Mór: Ha négyszemközt történik a dolog, akkor ki fogja igazolni?

Bródy Ernő: A katonatiszt fegyverhasználati joga önbiráskodást statuál. A polgári jogos önvédelemről szóló szakaszban bent foglaltatik a katonatiszt is, nem kell tehát neki jogositványt adni.

Láng Boldizsár báró: Három év mulva kapjon elégtételt egy katonatiszt?

Erdélyi Aladár Láng felé: Hát ugyanez a polgárokra nem sérelmes?

Bródy Ernő: A szerkesztőségi ügyekben is külön jogot kapnak a katonatisztek. A sajtójogi fokozatos felelősség elvét ugyanis a katonai büntetőtörvénykönyv nyersen áttöri és kimondja, hogy a katonai büntetőtörvénykönyv szerint a katonai egyénekkel szemben megszünik a fokozatos felelősség és a közönséges büntetőjogi felelősség lesz az irányadó.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Ez csak aktiv katonákra vonatkozik!

Usetty Béla a fiatalkoruak ellen kimondható halálbüntetésről szóló szakasz törlését kivánja. A törvényjavaslatot elfogadja.

Mivel több felszólaló nincs, az elnök bezárja a vitát.

Zsitvay igazságügyminiszter beszéde.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszol a felszólalásokra. Ezt a törvényjavaslatot — ugymond — csak az örök ellentmondás szelleme mondhatja időszerütlennek. Azt egyhanguan megállapitották, hogy ez a javaslat kiváló munka.

Rassay Károly: Csak egyoldalu!

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: További várakozás csak halogatás lett volna, amikor a törvényjavaslat már készen van. A szociálisták aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a javaslat tárgyalása kétséget kelt Magyarország békés szándékairól.

— Miért jelentené ez a javaslat nálunk a jogfejlődés ellenkezőjét, a mikor a külföldi törvényhozások határozott szigoritásra törekszenek, nálunk pedig a reform jellege a legmesszebbmenő enyhitést jelenti. — Azok az észrevételek, amelyeket ebben az irányban tettek, talán többek is, mint tendenciózusak. Csak az terjesztheti rólunk, hogy háborura készülünk, akinek egyetlen fegyvere a rágalom és csak az hiheti ezt el, akinek életeleme a hazugság.

Gál Jenő állitásával szemben felsorolja a példákat, amelyek szerinte enyhitik a császári pátens szigoru szabályait. Drákói jogszabályokat ebben a törvényben sem keresni, se találni nem lehet. Elégtétellel állapitja meg, hogy egy-két pont kivételével minden felszólaló szükségesnek tartotta a törvényt.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Rátér most azokra a paragrafusokra, amelyek ellen felszólalások hangzottak el és reflektál az egyes kifogásokra. Jogi szempontból nem megfelelő a husz éven aluliak halállal való büntetése, de katonai szempontból helyes. A kémkedést könyörtelenül kell büntetni, mert a békét drákói eszközökkel is biztositani kell. Elismeri, hogy a **botbüntetés paragrafusánál a bizottságban történt változtatás nem volt szerencsés**, de reméli, hogy a honvédelmi miniszter sem fog elzárkózni az elől, hogy a bizottsági szöveg helyett az eredeti szöveg visszaállittassék.

Zsitvay Tibor elfogadásra ajánlja a javaslatot és befejezi beszédét.

Fegyveres banditák megtámadták a brocklini tengerészeti anyagraktárt

Az őrséget lefegyverezték és sok értéket elraboltak.

Newyork, nov. 13. A brocklini tengerészeti anyagraktár egy tisztből és nyolc emberből álló legénységét az elmult éjszaka nyolc fegyveres bandita megtámadta. — A tisztet guzsba kötötték a katonák, száját pedig felpeckelték, majd a nyolcadik emeleten lévő pénzszekrény feltöréséhez láttak, amelyben 86 ezer dollár volt. A banditák órákhosszat dolgoztak, azonban a hatalmas páncélszekrényt nem tudták feltörni, mire a szobákban felhalmozott készlet kizsákmányolásához fogtak és az elrablott holmikkal sikerült elmenekülniök.

A végkielégitett közalkalmazottak beadványa a miniszterelnökhöz

A trianoni kényszerhelyzet következtében létrejött ugynevezett szanálási törvénycikk alapján többezer közalkalmazott választotta a végkielégitést nyugdij helyett, akik most a legsulyosabb gazdasági válságba kerülve, megalakitották *a végkielégitett közalkalmazottak gazdasági és jótékonysági egyesületét*. Az egyesületben tömörült tagok most beadványt intéztek a miniszterelnökhöz s a kérvény konkretizálva oda irányul, hogy a kormány törvényhozási uton tegye lehetővé, hogy mindazok az állami, vármegyei és más közalkalmazottak, akik 1921—1927. évig bezárólag a szabályszerü elbánás alkalmával végkielégitésben, illetve nyugdijmegváltásban részesültek és törvényes nyugdijjogosultsággal birnak, *a felvett végkielégitést, illetve nyugdijmegváltást egy összegben visszafizethessék s igy részükre szolgálati idejük beludásával szabályszerü nyugdij legyen folyósitható*. Az 5—6000 végkielégitett nyugdijas nevében a beadványt *Eichner* Zoltán ü. v. elnök, *Reiszenberger* Gusztáv h. elnök és *Csányi* József főtitkár irták alá.

Zubkov Sándorné, Vilmos császár huga a korházban meghalt

Berlin, nov. 13. Viktória schaumburg-lippei hercegnő, Zubkov Sándor válófélben levő felesége és II. Vilmos huga, Doornban ma reggel a kórházban meghalt.

A hercegnő 61 éves volt. Először a 80-as években akart feleségül menni Battenberg Sándor bolgár fejedelemhez, ezt a házasságot Bismarck megakadályozta. Később Adolf schaumburg-lippei herceghez ment nőül, 1916 óta özvegy volt, két évvel ezelőtt azonban beleszeretett egy Zubkov Sándor nevü 23 éves álhirlapiró-parkettáncoskártyás matrózba, az orosz emigráció egyik legkétesebb exisztenciáju alakjába, akivel 1927 november 21-én meg is esküdött. Zubkov elverte a hercegi vagyont, botrányt botrányra halmozott, kiadta szerelmi levelezését s legutóbb eltünt. A hercegnő válópört inditott ellene, de a pör lezajlását már nem érte meg.

Bonn, november 13. A tragikus sorsu Zubkov Sándornét csütörtökön temetik. A temetés Kronbergben lesz, a hercegnő néhai anyjának kastélyában.

A halálesetről a bonni tisztiorvosi hivatal kiadott bizonyitványa szerint a hercegnő halálát kétoldali tüdő- és mellhártyagyulladás következtében beállott szivgyöngeség idézte elő. A hercegi család tagjai közül senki sem volt a halottas ágy mellett. Zubkov ismeretlen helyen tartózkodik.

LEVETETTE MAGÁT 40 EMELET MAGASSÁGBÓL.

A newyorki tőzsdekatasztrófának egy ujabb áldozata van, — az egyik newyorki nagybank egyik tisztviselője, aki tegnap egy 40 emeletes ház tetejéről a Broadwayra vetette magát. A szerencsétlen öngyilkos összezuzott tagokkal holtan terült el az utca kövezetén. — Az öngyilkosságot teljes idegösszeroppanás miatt követte el. A tőzsdepánik napjai óta éjjel-nappal dolgozott a bankban és a tulfeszitett munka tönkretette az idegrendszerét.

EGY FRANCIA LAP ÉLES TÁMADÁSA MAGYARORSZÁG ELLEN A JÓVÁTÉTELI ÜGYBŐL KIFOLYÓLAG.

Páris, nov. 13. A „Journál de Debats" hasábjain Gauvain a második hágai értekezlet előkészületeivel foglalkozva megemliti, hogy mig Németország és Lengyelország örvendetes módon megegyeztek a követelések kölcsönös betudása alapján, addig Magyarország és Bulgária továbbra is elzárkóznak a nekik felajánlott tisztességes alku elfogadása elől. — A lap reméli, hogy az a megbeszélés, amelyet Briand bolgár külügyminiszterrel tartott, kedvezően befolyásolja Bulgária hangulatát. — „Ami Magyarországot illeti, — irja a francia lap — az ő részéről tiltakozásnál egyebet nem hallunk mindent meg akar kapni és semmit sem akar adni."

JERUZSÁLEM KÖRNYÉKÉN MEGÖLTEK EGY ZSIDÓ-HÁZASPÁRT.

Jeruzsálem, nov. 13. Tegnap este öt arab megtámadott egy zsidó-házaspárt, akik Charkurból hazatérőben voltak. A nőt megölték, a férfit sulyosan megsebesitették.

A BELGA ÁLLAMI BANK NÉGYES FÉLSZÁZALÉKRA CSÖKKENTETTE A KAMATLÁBAT.

Brüsszel, november 13. A belga nemzeti bank ötszázalékról négy és félszázalékra csökkentette a leszámitolási kamatlábat.

Legjobb minőségü
Barchetek — Flanelek,
valamint
Valódi Jaeger Alsóruhák
gyapjuharisnyák, nadrágok
nagy választékban
KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.
Elsőrendü vászon- és kelengye üzlet.
Alapitási év: 1831.
Szigoruan szabott készpénzárak.
Kiváló minőségek. Szakszerü kiszolgálás.

Bizonyitom cégem olcsóságát és propaganda célból
100 pengőért
adok egy háromlámpás
Rádiókészüléket hangszóróval
és csövekkel együtt. A készülék külföldi állomásokat is teljes hangerővel veszi. Egy látogatás meggyőzi Önt is, hogy minden rendszerü rádiókészüléket, anódpótlót, anódtelepet, accumulátort, rádiócsövet és mindenféle alkatérszt, — valamint
csillárt, gramofont, varrógépet, kerékpárt
a legolcsóbb árban és a legkedvezőbb fizetési feltételekkel
Katz Andornál, Piac-u. 83.
(Király-utca sarok) vásárolhat.

Egyre bonyolódik a győri asszonygyilkosság rejtélye

Molnár Erzsébet megmarad állítása mellett, hogy közös elhatározással ölték meg az asszonyt. — Koncz alhadnagy még mindég tagad, de lakásán egy frissen köszörült kést találtak. — Koncz jobblábának talpán vérfoltokat találtak. — Az asszonyt tizenegy késszúrással ölték meg. — A gégét teljesen átvágták.

Győr, november 13. A borzalmas győri rablógyilkosság nyomozása egész éjszaka folyt. Molnár Erzsébet tegnap délután bevallotta a gyilkosságot, megirtuk azt is, hogy a rendőrség feltevése szerint egyedül nem hajthatta végre borzalmas bűnét.

Este Molnár Erzsébet megváltoztatta vallomását. Most már azt mondotta hogy Koncz Vilmos alhadnagy, a megyilkolt férje ölte meg az áldozatot.

Most már új irányban indult meg a nyomozás. Koncz tagadja bűnösségét. A nyomozásba bekapcsolták a katonai hatóságokat is. Ezeknek a megállapítása szerint

Koncz Vilmos tegnap este félliz óráig nem távozott el a laktanyából, már pedig a gyilkosság háromnegyed 9 órakor történt.

Éjszaka rendőrtisztek és detektívek s orvosok jelenlétében szembesítették

Molnár Erzsébetet és Koncz Vilmost.

A leány egy széken ült, mikor az alhadnagyot a szobába vezették. A lány a rendőrtisztviselő felszólítására az alhadnagy elé lépett.

— Maga volt, miért nem mondja meg ?... — kérdezte.

— Nem igaz, mondta a férfi, majd így folytatta : Azt mondom magának Erzsi, én ellenem ne valljon !

A rendőrtisztviselők a leány felé fordultak.

— Mit szól hozzá Erzsi ?

A leány alig halhatóan válaszol :

— Semmit. Eddig azt hittem, hogy jó ember, most már látom, hogy nem az.

Amikor befejezték

az eredménytelen szembesítést,

Molnár Erzsébet megkérdezte a rendőrtisztviselőket, hogy haza mehet-e ? Természetesen nem engedték el.

Koncz ügyében a katonai hatóság nyomoz,

erről a nyomozásról érthető okokból semmi nem került eddig nyilvánosságra. Molnár Erzsébet a rendőrség őrizetében van.

Ma délelőtt kihallgatták Molnár Erzsébet két fivérét is. Ezeknek azt vallották, hogy nővérük és az alhadnagy között jó viszony volt, egyízben karonfogva látták őket az uccán.

A rendőrség a délelőtti nyomozás során annak a kérdésnek az eldöntését tartotta fontosnak, hogy

lehet-e kaszárnyát elhagyni anélkül, hogy az valakinek feltünne.

A rendőrség megállapította, hogy a győri „Frigyes"-laktanya Zrinyi uccai oldalán évek óta csak vékony léckerítés van, a léceket szét lehet tolni és itt az uccára ki lehet menni. Ezt a kijáratot a bakák nappal is használják. Ennél a kijáratnál, amely nem legális kapu, őrség nincs. A léceket a parancsnokság minden héten be szegezteti, de másnap már megint szabad a kijárás. Megvolt tehát a lehetősége annak, hogy Koncz éjjel észrevétlenül elhagyja a laktanyát.

MOLNÁR ERZSÉBET MÉG MINDIG FENNTARTJA VALLOMÁSÁT, HOGY A GYILKOSSÁGNÁL KONCZ VOLT A SEGITŐTÁRSA.

Ezzel szemben Koncz pedig százszázalékos alibit tud bizonyitani.

Alibijét bizonyítja este hét órától féltiz óráig azzal, hogy ezalatt együtt volt társaival. Felettes tisztje is elmondotta, hogy Konczot átlag ötpercenként keresték különböző ügyekben és ő pedig

mindig a helyén volt.

A laktanya főorvosa este kilenc óra tiz perc körül, szóval éppen akkor, amikor a gyilkosságnak állítólag történni kellett, bement Konczhoz és megkérte őt, mint éjjeli ügyeletest, hogy reggel hét órakor keresse fel. — Arra az időre, amit Molnár Erzsébet mond, Koncz teljes alibit tud bizonyítani. Koncz alibijét bizonyítja a laktanya őre is, aki egész éjjel látta, — hogy Koncz a helyén van. Éjjel 11 óráig dolgozott és azután lefeküdt. Az őrhely a földszinten van és így az őr látta, hogy Koncz reggelig nem hagyta el a szobát.

A rendőrségen Gritzmann Gyula rendőrtanácsos a következőket mondotta :

— A rendőrség kétségtelenül megállapította, hogy a leánynak segítőtársa volt a gyilkosságban.

Molnár Erzsébet az alhadnagyot mondja segítőtársának, aki azonban alibit bizonyít. Mindenkit kihallgattunk, aki az üggyel kapcsolatos lehet és mindenki alibit tudott igazolni.

MOLNÁR ERZSÉBET A KEZÉN LEVŐ SÉRÜLÉSEKRE VONATKOZÓAN NAGYON FONDORLATOS VALLOMÁST TETT.

Azt mondotta, hogy korsóval a kezében elesett, a korsó összetörött és a cserepektől sérült meg. Kihallgatták hozzátartozóit, csupa szavahihető embert, akik megerősítették azt, hogy a leány tényleg aznap elesett és az eltörött korsó cserepeitől sérült meg. Ma délelőtt azután kiderült, hogy

a leány szándékosan elesett, csak azért, hogy hozzátartozók előtt a sérüléseket igazolni tudja.

Délután folytatják a kihallgatásokat.

Konczot egyelőre mint sértettet hallgatták ki, miután a katonaság nem adta ki.

Valószínű, hogy Konczék s Molnárék udvarán kiszivattyúzták a kútakat, — mert lehetséges, hogy egyes bűnjeleket ide bedobtak.

Számolnak azzal a lehetőséggel, — hogy a leány csak azért terheli Koncz alhadnagyot, hogy

másról elterelje a figyelmet.

Az alhadnagy és Molnár Erzsébet között kétségtelenül volt kapcsolat, világos nappal is karonfogva jártak és Koncz sem tagadja, hogy jóban volt a leánnyal.

Lehet, hogy Molnár Erzsébet az alhadnagyot eszközül akarja felhasználni.

Annyit megállapított a rendőrség, — **hogy a leány nem egyedül követte el a gyilkosságot, hanem segítőtársa volt Ha elfogadják Koncz alibijét, akkor a nyomozás megáll, mert semmi adat sincs, a leány pedig kitart amellett, és esküdözik, hogy Koncz Vilmossal együtt követte el a gyilkosságot.**

A késő esti órákban érkezett jelentés szerint a Magyar uccai gyilkosság ügyében Gritzmann Gyula rendőrtanácsos vezetésével egész nap folytatták a nyomozást, amely azonban döntő eredményt nem hozott. Az esti órákban a tett színhelyén újabb vizsgálatot tartott a rendőrség Molnár Erzsébet jelenlétében, aki megismételte a Koncz ellen tett terhelő vallomását. Részletesen előadta a gyilkosság lefolyását. Ez a vallomás megegyezik a rendőrségen előzőleg tett első vallomásával. **Koncz, aki a katonaság őrizetében van, ezidőszerint még mindig tagad. A frissen köszörült késről azt vallotta, hogy egy évvel ezelőtt, disznóölésre köszörültette ki.**

Amikor a szakértők megállapították, hogy a kést nyolc nappal ezelőtt élesítették ki, azt állította, hogy most ismét disznóölésre készültek. A köszörülésre szükséges eszközöket Molnárék lakásán megtalálták. Koncz jobblábának a talpán az orvosok foltokat találtak, amelyekről a vegyvizsgálat megállapította, hogy vérfoltok. Ebben a tekintetben ellenpróba megtartását is szükségesnek tartják. — A boncolás eredményeképpen megállapították, hogy a gyilkosság este 9 óra tájban történt. Az asszony holttestén 11 szúrást találtak, amelyek közül három halálos volt. A legnagyobb vágás a nyakon van, amely a gégét is átvágta. A halál a boncolás szerint percek múlva következett be.

Jugoszlávia éppen ugy fegyverkezik, mint a mozgósitás előestéjén

Olasz lapvélemény szerint több mint 1.200.000 embert tud fegyverbeá llitani.

Róma, nov. 13. — A „Giornale d'Italia" foglalkozik a belgrádi „Politiká"-nak azzal a hirével, hogy Olaszországból fegyvert szállitottak Ausztriának. A lap emlékeztet La Fontain belga szenátornak a szenátus alelnökének a legutóbbi békekonferencián tett kijelentésére, hogy Jugoszlávia most épen ugy fegyverkezik, mint a mozgósitás előestéjén. A Giornale d'Itália minden tekintetben helyesnek tartja, hogy Ausztria kormánya és népe gondol védelmére, — mert aggodalommal kell eltölteni az országot annak a tudatnak, hogy Jugoszlávia több mint egymillió kétszázezer katonát tud fegyverbe állitani. Ezzel szemben egyszerüen groteszkül hangzik — hogy Ausztria néhány ezer emberrel Jugoszlávia megtámadására gondolna.

Amerikában olyan repülőgépet készitenek, amelyen 600 ember fér el

Az ujfajta gép Newyork és London között néhány óra alatt tenné meg az utat.

London, nov. 13. **Wescoff** amerikai repülőgépgyáros a tiszteletére adott villásreggelin bejelentette, hogy olyan óriási repülőgépet készittet, amelyen ötszáz utas fér el a száz főnyi legénységen kivül. — Wescoff szerint a Newyork—London közötti utat a gép tizenkét darab egyenként ezer lóerős motorjával néhány óra alatt teszi meg. A terv kidolgozása körül német mérnököknek is igen nagy szerep jutott. Egyelőre két ilyen óriási repülőgép épitéséről van szó 5—5 millió dollár költséggel.

A kormányzóválasztás tiz éves jubileumának megünneplése Berettyóujfaluban

A berettyóujfalui Mansz. tiz jubileumi emlékfát ültet el.

Szombaton lesz tiz éve annak, hogy Horthy Miklóst Magyarország kormányzójává választották.

Az egész ország lelkesen készül megünnepelni ezt a tizéves jubileumot. A berettyóujfalui Mansz. szombaton délelőtt 11 órakor tartja meg a jubileumi ünnepséget oly módon, hogy tiz emlékfát ültet el a Berettyólapos fásitásra kijelölt részén Horthy Miklós tizéves kormányzóságának emlékezetére. Az ünnepség az iparosdalárda hazafias énekével kezdődik, — majd az ünnepi beszéd után az állami és megyei hivatalok vezetői elültetik a tiz tölgyfacsemetét.

Tölgy, gyertyán és bükkfa
hazai és porosz szén kiváló minőségü, jutányosan kapható :
Gaál Imre Telefon 4-64.
Károly Ferenc József-út 18 b.

Weinstock Henrik
butorüzletében
elsőrangu
műbutorok
kaphatók.
Miklós ucca 2. szám.
Előnyös feltételekkel.

Régi, rossz Rádióját olcsón ujjáalakitjuk **Keszler** Széchényi-ucca **1. szám.**

Beszélgetés dr Verzár Frigyes egyetemi tanárral, ki három hónapi amerikai utjáról most tért haza

„Elhelyezés, fekvés és tudományos kutatás szempontjából páratlan a debreczeni Egyetem".

A napokban tért haza Amerikából dr **Verzár** Frigyes egyetemi tanár, az Élettani Intézet igazgatója, aki három kerek hónapot töltött a tengerentuli uj világban. Éppen néhai jó dr Szontágh Félix temetésére érkezett haza a nagy utról és tegnap felkerestük, hogy nyilatkozzék valamit tengerentuli utjáról.

Az őszi lombhullásba temetkező klinikai telepen kerestük fel intézeti hivatalos helyiségében a professzort. — Milyen búsan szép most ez a telep. Mennyi rejtett pompa és szépség tünik a néző szemébe, ezen az erdőbe épitett pompás egyetemi telepen. Minden percben uj kép, uj szinek skálája és elmerengve állapithatja meg az ember, hogy valóban Istenáldotta pompás terv volt ezt az értékes épületesoportot az erdő fái közé rakni. Megáll az ember és az ösznek illatával szivja tele fáradt, városi tüdejét. Egész látványos, értékes, pompás értékü uj élete van itt a lombja hullata fák között a városból erretévedt embernek. A pirostetős pavillonok, különböző klinikák kikandikálnak a rött, aranysárgába olvadt hulló lombok közül. Ilyen körülmények között még azt is elfelejti az ember, hogy miért is jött hát a csodálkozáson és ámuláson kivül ide, csak mikor a méreteiben is impozáns Anatomiai, élettani épülettömb előtt állok, akkor jut eszembe a megbizatás...

Már ott vagyok a kevés szavu, szerényen háttérbe vonuló professzor előtt. Vele van agilis, fiatal tanársegédje, dr Beznák Aladár is. Aztán halkan, megfontoltan beszél az amerikai utról a professzor:

— E hó 8-ikán jöttem haza. Három hónapot töltöttem Amerikában, még pedig egy ottani tudományos társaság meghivására. — Nyolc nemzetnek a fiát hivták meg, köztük a magyart is, — igy kerültem a Woods Holl-i egyetem Biológiai intézetébe. A nyolc nemzet kiküldötte mindannyi biológus, illetve biológiával foglalkozó tudós volt. Három hónapot ezen az egyetemen töltöttem el, ahol együtt dolgoztam idegen kollégáimmal. Közben élettani előadásokat tartottam. Nemcsak az egyetemen, hanem különböző egyetemeken. — **Igy végigjártam a nagyobb városokat, mint Chicagó, a hol három előadást tartottam, Rochester, Madison, Cincinnati, Philadelphia és még több helyen...**

— Az előadásaim tárgya csaknem kivétel nélkül a debreceni egyetem tudományos életének és kutatásainak ismertetése volt, igy elsősorban a biológiai kutatásaink eredményeinek ismertetése.

— Utazásom közben eljutottam Délre, ahol Nesswalban, a Wanderbild-egyetemen alkalmam volt megesodálni és tapasztalni a szivós, igen komoly munkáju egyetemi életet ugy a hallgatóságnak, mint az előadó professzornak. Hihetetlen perspektivája van az ottani fejlődő, haladó, tudományosan kutató életnek.

A tudomány megbecsült és nagyon komolyan vett müvelődési elfoglaltsága az embereknek.

Általában meglepő az amerikaiak komoly munka utáni törekedése, **és a kulturális haladás iránti buzgósága.** Ideálisan munkaszerető nép az amerikai, mely népben ott él az a tudat, hogy mi ó-világiak ugyan többet tudunk, tisztelik felkészültségünket és tudományos kutatásainknak eredményeit, de éppen ez a megkülönböztetett tisztelet sarkalja őket egyre több és több munkára.

— Meglepő az amerikai magánosok tudomány iránti őszinte lelkesedése.

Szegény és gazdag egyaránt lelkiismeretbeli kötelességének tartja, hogy a tudományért áldozatot hozzon.

Igen nagy a száma az adakozóknak, alapitványtevőknek.

— Ez az anyagi erő, ez a roppant áldozatkészség aztán lehetővé teszi, hogy a legkomolyabb felkészültséggel folytathassák a megkezdett munkáikat. Sok tekintetben még nem értek utól bennünket a tudomány és a haladás terén, de a nagy anyagi lehetőség és áldozat folytán bizony ez a törekvésük rohamosan halad a legszebb uton. Annyi megértés, ragaszkodó szeretetben és adományozásban nyilvánul meg az amerikai nép szeretete az elméleti tudományok iránt, ami sehol a világon másfelé nincs meg.

— Igy például a biológiai kutatás olyan lépésekben halad előre, amilyen lépésben csak a fejlődés és tudomány megengedi, éppen a horribilis anyagi lehetőség közrejátszásával.

— Jóleső örömmel állapithatom meg, hogy nagyobb, méreteiben, könyvtári és felszerelési szempontból hatalmasabb egyetemeket láttam odaát, de elhelyezés, fekvés, tudományos kutatás szempontjából világ relációban is páratlan éppen a debreceni Egyetem.

A pénz és anyagi felsőbbség meglátszik a külföld hatalmas egyetemein, hiszen a dúsan felszerelt laboratóriumok, könyvtárak szédületes összegeket emésztenek fel, — viszont a fentiekben föltétlen első a debreceni, mit mindig büszkén vallhatunk...

— Egyébként is tudományos intézményeinknek igen jó hire van a külföldön, igy Amerikában is méltán, mert a látottak és tapasztaltak engem is erről győztek meg.

— Nagyjában ez az, ami az amerikai utam értékessé és széppé tette, — majd ismételten hosszan beszélt a professzor az amerikai áldozatkészség és tudományszomj fellendüléséről, ami a maga páratlan voltában kétségkivül nagy értéke ennek a csak anyagi oldaláról ismert népnek, helyesebben ennek a félreismert népnek, mert most már nyilvánvaló, hogy a dollárt hajszoló yenki mindig megtalálja a módját annak is, hogy tisztes és biztos formában lerójja az adóját a tudomány és kultura iránt is...

Dr Sz. R. I.

A debreceni épitőipari tanfolyam ünnepélyes megnyitása

A debreceni fa- és fémipari szakiskolában most nyilt meg ünnepélyes keretek között az első debreceni épitőipari tanfolyam. Az iskola agilis igazgatója Kiszely Árpádnak köszönhető, hogy ez a kurzus létesült. A multban azok az épitőmunkások, akik épitőmesteri vizsgát akartak tenni, kénytelenek voltak Budapesten — természetesen jóval nagyobb költséggel — tanfolyamot hallgatni és vizsgázni. Szociális szempontból tehát igen nagy jelentőségü Kiszely Árpád igazgató kezdeményezése. Kiszely megértő támogatásra talált dr Vásáry István polgármesterben, aki 600 pengőt adott a tanfolyam céljára, de hasonlóan támogatták a minisztérium, ipartársulat és iparkamara részéről is Kiszely igazgató tervét.

A tanfolyam megnyitásán dr Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok jelent meg a város részéről és szép beszédben mutatott rá arra, hogy milyen fontossággal bir az a körülmény, ha minden ipari szakmában a legmagasabb képzettségü iparosok foglalnak helyet. Buzditotta a hallgatókat, tanuljanak szorgalmasan, képezzék magukat tovább.

Dr Csürös tanácsnok a város nevében meleg elismerését nyilvánitotta Kiszel Árpád igazgatónak, aki ezt a tanfolyamot tervezte és keresztül vitte. Beszéde végén a tanfolyamot megnyitottnak jelentette ki.

Varjassy Imre, az Ipartestület elnöke szintén lelkes beszédet intézett a mesterjelöltekhez, akiket szorgalmas, odaadó munkára, tanulásra ösztönzött.

A kurzus hallgatói, ha a tanfolyamot elvégezték, minden további nélkül mestervizsgára bocsáthatók. Ezen a tanfolyamon 30 épitőipari munkás vesz részt, akik aztán Budapesten teszik le a mestervizsgát.

Kiszely Árpád igazgató ezzel a tanfolyammal öregbitette azokat az érdemeket, amelyeket Debrecen iparostársadalma nivójának magasabb szinvonalra emelése körül eddig is szerzett.

A Csokonai Kör november 20-án Csokonai emlékünnepélyt rendez

Legutóbb jelentettük már, hogy a Csokonai-kör a nagy debreceni lirikusra emlékező ünnepélyét az idén november 20-án rendezi. A Kör vezetőségének sikerült erre az ünnepélyre szereplőül megnyerni Komáromi Jánost — az ujabbkori regény- és novellairodalomnak egyik nagynevü reprezentánsát. Történeti és társadalmi regényeinek tiszta erkölcsi világával, novelláinak duzzadó őshumorával egészen meghóditotta már a müvelt olvasóközönség szivét. **„Pataki diákok", „Mit busulsz kenyeres", „Zug a fenyves"** és több más könyvében keresettség nélkül, igazi költőiséggel ad számot ifjukori élményeiről, mutatja be a nagy háboru eseményeit és festi élettel teljes magyar alakjait. Izmos költői tehetségét a Petőfi Társaság azzal jutalmazta, hogy alig harminc éves korában tagjai közé választotta. A jelen alkalommal egyik novelláját fogja felolvasni Debrecen irodalombarát közönségének.

A müsor másik érdekessége lesz **Ditrói** Ilcának, a Csokonai-Szinház uj kiváló müvésznőjének szavalata. A szinpadon többször gyönyörködhettünk már müvészi játékában, csodálhattuk alakitásaiban mélyen átérző és beleélő inteligenciáját, most a bájos müvésznő Csokonai-versek szavalásában fogja érvényesiteni kiváltságos interpretáló képességét.

Dr **Csürös Ferenc**, városunk illusztris kulturtanácsnoka felolvasást fog tartani „Csokonai és a Kollégium" cimen. — A köztudat nem a valóságnak megfelelő formában ismeri még Csokonainak és a Kollégium akkori tanárkarának a viszonyát, Csokonai diákéveit, az intézetből való eltávolitását. A felolvasó ujabb levéltári kutatásai alapján, még ismeretlen iratok felhasználásval akarja helyes világitásba állitani ezt a kérdést.

A müsoron még két debreceni költő szerepel verseivel. Az egyik **Zivuska Andor**, akinek csak nemrégiben megjelent nagyobb verses kötete gyengéd, mély, tiszta poézisével előkelő nevet vivott ki számára. — A másik **Gulyás Pál**, az ifju költői generációnak egyik legeredetibb és legértékesebb tagja, aki irodalmi pályázatokon már eddig is többször aratott babért.

Ugyanezen az ünnepélyen sor kerül a lirai költemény és novella pályázatok eredményének a kihirdetésére is.

Nagy sajtvásár Pálffynál

Kossuth-u. 7. Telefon 13-49.

Ementáli sajt	1 kg.	4.30
Cserkész sajt	1 kg.	3.60
Óvári sajt	1 kg.	3.40
Bristol sajt	1 dob.	0.98

x **Rendeljen béranlót a Fortuna garázsban. Telefon 320. szám.**

A világhirü

Mercedes-Benz

személy és teherautók
és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:
MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV. Váci-utca 24.
Körzetképviselet: Révész Simon Debrecen, Hunyadi ucca 21. sz.

Kemény Jánosvendéglőst a Budapesti Polgári Dalkör emlékirattal tüntette ki

Szerdán este adta át Balla Bertalan dr. tanácsnok meleg szavak kiséretében Kemény Jánosnak az emlékiratot.

Szerdán este bensőséges ünnepség keretében nyujtották át Kemény Jánosnak, a köztiszteletben és becsülésben álló vendéglősnek a Budapesti Polgári Dalkör emlékiratát. A nyár folyamán az országos dalversenyek alatt Kemény János országszerte hires „Kis pipa" vendéglőjében és szállodájában szállásolták el a Budapesti Polgári Dalkör tagjait. A dalosok oly páratlanul kedves vendégszeretetet élveztek, hogy ennek hálájára most egy emlékiratot nyujtottak át Kemény Jánosnak.

Ez alkalomból számosan keresték fel szerdán este Kemény Jánost Petőfi-téri vendéglőjében. Ott láttuk: dr. Balla Bertalan tanácsnokot, a Budapesti Polgári Dalkör disztagját, a társadalmi nagybizottság elnökét, Than Gyula főszerkesztőt, a társadalmi nagybizottság ügyvezető elnökét, P. Nagy Zoltán zenede-igazgatót, dr. Székely Ferenc állomásfőnököt, a Horthy Dalegylet elnökét, Csapó László tb. tanácsnokot, dr. Ruszka Istvánt, a debreceni daloskerület főtitkárát, dr. Nagy Istvánt, Dallmann Ferencet, a vendéglősök ipartestületének elnökét és a debreceni dalegyletek számos kiküldöttét.

Kemény Jánost és feleségét dr. Balla Bertalan üdvözölte és nyujtotta át nekik a Budapesti Polgári Dalkör emlékiratát.

— Kemény János életében méltó példáját mutatta annak — mondotta többek között — hogyan kell a közért dolgozni s miként kell szolgálni azt. Kemény Jánosné nagyasszony pedig mindenkor a férje mellett állt s munkatársa volt férjének. Az önök egész élete példája, hogy szeretettel mennyi áldást lehet hozni. Nemcsak a város közönsége ismerte fel az önök szeretetét, de felismerte a kormány is, amikor félszáz éves vendéglősi müködése alkalmából kitüntette a kormányzó ur őfőméltósága.

— Hiszem, hogy felségesebb erő nincs ebben az élebten, mint a szeretet. Ez áttör a szív jegén ,a koporsókon és át tud hatni a tulvilágra is. Ezt az igazi, tiszta szeretetet érezték a budapesti dalosok, amikor nyáron, az országos dalosünnepkor, Kemény János vendégei voltak.

— Ugy jöttek a dalosok ide, mint idegenek, amikor azonban megérkeztek, már itthon voltak .Ebben a házban ugy érezték magukat, ahogyan érzi magát a fiu otthonában. S amióta elmentek, nem tudnak más képpen emlékezni erre a helyre, — csak mint második otthonukra. A kellemes pár nap emlékére küldték ezt az emlékiratot, amelyeken szavak állanak, de a szivből sarjadt szavak.

Az Isten áldását kérve Kemény Jánosra és feleségére, átnyujtotta a diszes emlékiratot nekik.

A Budapesti Polgári Dalkör emlékirata igen diszes és müvészi kivitelü, amelyen a következő szöveg áll:

EMLÉKIRAT.

Adjuk tudtára mindenkinek, a kike tillet, hogy az Ur 1929. évének Péterpál hava 28—30-án Debrecen szab. kir. városban tartotta meg az Országos Magyar Dalosszövetség XXII. országos dalosversenyét.

A Budapesti Polgári Dalkör, a királydijas csoport III. dijának nyertese ez alkalommal Kemény János ur vendéglőjében volt étkezésre beosztva. A dalkör valamennyi tagja kedves kötelességének tartja, hogy ugy az elsőrangu, kitünő ellátásért, mint az igazi, magyaros vendégszeretetért a legteljesebb megelégedését fejezze ki ugy Kemény János vendéglős urnak, mint kedves feleségének, kik szives fáradozásukkal nemcsak a mi megelégedésünket, köszönetünket érdemelték ki, hanem Debrecen városnak is becsületet szereztek.

Az emlékiratot néhány meghatott szó kiséretében vette át Kemény János. Ezután vendégül látta a megjelenteket. Vacsora közben Csapó László tb. tanácsnok modott még köszöntőt Kemény Jánosné nagyasszony egészségére. Dr. Nagy István azon távol levő diákok nevében köszöntötte Kemény Jánost, akik sokáig érezhették szeretetét, de akik most nem lehetnek jelen.

A jelenlevők a legkellemesebb hangulatban a késő éjszakai órákig maradtak együtt.

Kéthónapi fogházra itélték Zsilinszky Endrét

Ángyán, Szabóky, Álgya-Papp és Wassek rágalmazási pörében. A Szterényi-sajtópörben Szterényi hozzájárulásával elrendelték a bizonyitást.

Budapest, nov. 13. Vitéz Bajcsi-Zsilinszky Endre Előőrs cimü lapjának mult év április 14-én megjelent számában „Ujból kisért a központi anyagbeszerző veszedelmes terve" főcim és „Középeureópa legnagyobb panamistája br. Szterényi (Stern) József készül az élére állani" cim alatt cikket irt, amelyben élesen állást foglalt az anyagbeszerző felállitása ellen, magát a tervet pedig merényletnek nevezte.

A cikk tartalma miatt báró Szterényi József sajtó utján elkövetett rágalmazás vétsége cimén pört inditott Bajcsi-Zsilinszky Endre ellen, akivel szemben több alkalommal tüzött már ki főtárgyalást a büntetőtörvényszék Töreky-tanácsa. Zsilinszky azonban sohasem jelent meg a biróság előtt s ezért a legutóbbi tárgyaláson elővezetését rendelték el. A mai napra ujabb főtárgyalást tüzött ki a törvényszék és a mai tárgyalásra már detektiv állitotta elő Zsilinszky Endrét.

A tárgyalás megnyitása előtt Töreky Géza elnök ismertette az inkriminált cikket, majd kihallgatta a vádlottat.

— Nem érzem magam bünösnek, — védekezett Zsilinszky Endre. — A legtisztább közérdek vezetett a cikk megirásában. A cikk tartalma és tónusa illusztrálja, hogy meg akartam akadályozni egy olyan alakulást, amely éveken keresztül kisértett a magyar politikában és amely ellen én is és kiváló gazdasági szakférfiak is élesen állást foglaltak. A tervet sikerült is megakadályozni. Cikkemmel nemcsak azt akartam elérni, hogy utját vágjam a terv megvalósitásának, hanem azt is, hogy végre biróság elé kényszeritsem Szterényit. Szterényi szerintem már államtitkársága alatt bebizonyitotta, hogy nem alkalmas arra, hogy az állam javai felett őrködjön.

Töreky elnök: Ön tehát tisztában volt a cikk megirásakor és tisztában van most is azzal, hogy a cikkben diffamáló állitások vannak?

— Igen, s ezeket fenntartom s a valóságot bizonyitani kivánom.

Ulain Ferenc dr, Zsilinszky védője terjesztett elő ezután terjedeles inditványt a valódiság bizonyitása tekintetében.

Szterényi József báró az elnök kérdésére kijelentette, hogy a valódiság bizonyitásához az egész vonalon hozzájárul.

Dési Géza dr, Szterényi jogi képviselője, szintén hozzájárult a valódiság bizonyitásának elrendeléséhez. Kijelentette, hogy ezekből a bizonyitékokból ki fog derülni, hogy mindannak az ellenkezője igaz, amit Zsilinszky állitott. Tanuképen kérte kihallgatni Dréhr Imre államtitkárt, Krausz Simont, Apponyi Albert grófot, Csekonics Iványt és Cziráky Józsefet. A törvényszék hosszas tanácskozás után a valódiság bizonyitását elrendelte és a tárgyalást elnapolta.

A második sajtópörben Zsilinszky elégtételt adott Ángyán és Szabóky államtitkároknak.

Vitéz Bajcsi-Zsilinszky Endrének egy másik rágalmazási perét kezdte ezután tárgyalni a Törekytanács. Az inkriminált cikk az Előőrs május 30-iki számában jelent meg „Országos liga alakult a korrupció leküzdésére" cimen. A cikk szerint országos liga alakult a balkáni korrupció leküzdésére és a liga élén báró Szterényi József és Petrichevich-Horváth Emil állanak, mig a vezérkar tagjai Szabóky Alajos, Ángyán Béla, Álgya-Papp Sándor, Siegescu József, Wassel Károly, Szegő Rezső és mások. „Ugy hirlik, — irta a lap, — hogy a megalakult ligának gondot okoz az a tény, hogy a vezérkarban gyengén van képviselve egyfelől a fajmagyarság, de másfelől a felsorolt nevek biztositékot nyujtanak, hogy akár liga, akár szövetkezet formájában az uj korrupcióellenes alakulás igen hatékonyan tudja alátámasztani Bud János szociális szellemü munkáját."

A cikk miatt Álgya-Papp Sándor, Ángyán Béla és Szabóky Alajos államtitkárok, továbbá Wassel Károly nyugalmazott altábornagy sajtórágalmazás cimén pert inditott Zsilinszky Endre ellen.

Zsilinszky kijelenti, hogy a cikket nem ő irta, de a felelősséget vállalja. A szerzőt nem hajlandó megnevezni, de azonositja magát vele. Védekezésében előadta, hogy a cikk tréfás formában, bizonyos iróniával fejezi ki azt, hogy szükség van a korrupció leküzdésére. Ilyen liga temészetesen nem is alakult meg. Az elnök kérdésére, hogy miért éppen ezeket az urakat nevezte meg, mint a liga főembereit, Zsilinszky Endre azt válaszolja, hogy lehetett volna más neveket is irni.

— Hát azt tudja-e, hogy a nevek közt olyan ember is szerepel, aki ellen bünvádi eljárás indult meg különböző cimeken? — kérdi az elnök.

— Utóbb értesültem arról, — válaszolja a vádlott, — hogy Szegő ellen indult meg eljárás. Addig nem tudtam, hogy sikkasztás miatt folyik eljárás Szegő ellen.

Baróthy Pál dr királyi főügyész csatolt be most nehány hivatalos iratot, továbbá az Előőrs október 19-iki számát, amelyből kiderül, hogy Álgya Papp Sándor altábornagyról ujból megemlékezett a cikkiró hasonló szellemben, noha a vádiratot akkor már megkapta, ebből látszik, hogy konzekvensen folytatta a támadást. Végül kijelentette a főügyész, hogy kötelességszerüen becsatolja azt a levelet, amelyet Bajcsi-Zsilinszky intézett Ángyán Béla dr államtitkárhoz és amelyben önként elégtételt adott Ángyán Bélának, mert belátta, hogy sértése alaptalan volt.

Most Zsilinszky áll az elnöki emelvény elé és kijelenti, hogy Szabóky államtitkárral szemben ugyanilyen álláspontra helyezkedik és szóbelileg megismétli öreá vonatkozólag azt, amit Ángyánra vonatkozóan irásban kijelentett.

Ezután a perbeszédek következtek. A perbeszédek elhangzása után a törvényszék bünösnek mondta ki Bajcsi-Zsilinszky Endrét négy rendbeli becületsértés vétségében és ezért két hónapi fogházra itélte.

A védő és az ügyész felebbezett.

Assam

Északindiának egyik tartománya, amelynek lakossága ugyszólván kizárólag tea-termeléssel foglalkozik. Itt terem a maga nemében egyedülálló tea, erőteljes assamjellegével, amit Ön megtalál közkedvelt

India special

teakeverékünkben. 5 dg. 1.30.

Meinl Gyula Rt.

teabehozatala. Telefon: 4-93.
Debrecen, Ferenc József-ut 59

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

Vági ékszerei szépek és olcsók. Saját mühely. Piac u. 69.

Négy debreceni tért különös hajnali razziája a pékmühelyben

Érdekes magánlaksértési per a debreceni törvényszék előtt.

Érdekes magánlaksértési pert tárgyalt tegnap délelőtt a kir. törvényszék Serly büntető tanácsa.

A vád szerint Klein Géza, Kelemen Sándor, Dénes József és Aradi László debreceni lakosok magánlaksértés büntettét követték el Debrecenben ez év augusztus 11-én hajnalban az által, hogy a Gazdák Sütődéje Rt. Böszörményi uton levő gyártelepének helyiségébe, a gyárvezetőségnek engedélye nélkül, jogtalanul, hatósági közegkénti minőséget szinlelve, a munkaórák megtartásának ellenőrzése céljából behatoltak. Az ellenőrzést itt jogtalanul lefoganatositván, azután Schneider János Nyil uccai pékmester mühelyébe mentek és Schneidernét hajnali 4 órakor felzavarva ágyából, a mühelybe behatoltak s ott az ellenőrzést szintén gyakorolták, a munkaidő betartása tekintetében.

Ismeretes, hogy a sütő iparban a munkaidő hajnali 4 órakor kezdődhetik, az ipartörvény rendelkezései alapján és az előtt legfeljebb a kovászolás és más, a sütést megelőző munkálatok végezhetők, de semmi esetre sem gyakorolható hajnali 4 óra előtt a dagasztás, vagy pláne a sütés.

Vádlottak tehát az ipartörvény ezen rendelkezésének a betartását kivánták ellenőrizni, jogot formálván maguknak ezen ellenőrzési funkció gyakorlására.

A tárgyalás folyamán elsőnek kihallgatott Klein Géza védelmére azt adta elő, hogy ő a régi ipartörvény telmében jogosult volt az ellenőrzésre és nem tudott arról, hogy az 1923. évi november hó 1-én életbeléptetett uj ipartörvény egy vegyes bizottság hatáskörébe utalja az ellenőrzést, amelyben már ő nines benne. A tárgyalás folyamán felmutatott egy igazolványt is, 1921-iki kelettel ellátva és előadta, hogy — mert ez az igazolvány nem lett visszavonva, amelynek birtokában pedig azelőtt ellenőrzött, azt hitte, miszerint ezen régi igazolvány alapján ellenőrzési joga fennáll.

Beismerte vádlott, hogy dr. Koller közigazgatósági fogalmazónál is járt előzőleg az ügyben és kérte az ejjeli vizsgálatot a Gazdák Sütődéje ellen, a munkaidő betartása kérdésében, de Koller ennek teljesitését a másnapi országos vásár adta nagyfoku hatósági elfogialtságra tekintettel elutasitotta, annak hozzáadásával, hogy azon a héten volt egy ellenőrzés a Gazdák Sütődéjénél s egy ujabbat a maga részéről feleslegesnek tart.

A tanuként kihallgatott dr. Koller fogalmazó azt adta elő, hogy Klein már 1923. év óta nem iparhatósági megbizott, ezt különben Klein sem tagadta s igy az ellenőrzésre nem volt jogosult még az esetben sem, ha azt az uj ipartörvény értelmében a hatóság rendeletére az emlitett vegyesbizottság gyakorolta volna is a kérdéses ellenőrzést, mert egy külön jegyzékben vannak feltüntetve azoknak a sütő iparos mestereknek és segédeknek nevei, kik a hatósági közegekkel egyetemben az ad hoc vegyes bizottságot alkotják s az ellenőrzést egy konkrét esetre való megalakulas és kirendelés után gyakorolhatják.

A kihallgatott többi vádlott, igy Kelemen Sándor, védelmére azt adta elő, hogy ő csak a Klein hivására ment bele a dologba. Dénes Jenő pedig azt adta elő, hogy mivel előzőleg meggyőződés arról, hogy a Gazdák Sütődéjénél 4 ora előtt is folynak a munkálatok s a rajtaütés miatt ment bele a dologba. Ardai László pedig idegbeteg, nagybátyja, Dénes József ellenőrzése miatt követte a többi vádlottat.

Vádlottak egyöntetüen tagadták, hogy tudomással birtak volna cselekményük büntetendő voltáról, de hagy bölesen hallgattak arról, hogy miért feküdt ugy szivükön az ipartörvény munkaidő tekintetében való rendelkezéseinek a betartása, dacára, hogy az elenőrzés más, náluk kompetensebb fórumoknak a kezében feketetetett le.

Tanuként kihalgatott sértett Schneider Jánosné vallott a legterhelőbben a vádlottakra, mert azt adta elő, hogy a vádlotak hozzá behatolván, nagy Isten-káromlások közepette keresgélni kezdtek a mühelyben és hogy az ajtó nyitásakor — a mit ő eszközölt — vádlottak a hatóság nevében jelentkeztek: a rendőr, kit vádlottak maguk mellé vettek, a posztról csak később jött.

A tárgyaláson megjelet sértetti minőségben Schneideréken kivül a Gazdák Sütődéje helyett dr. Gulyás István iparisколai igazgató, vádlottak képviseletében dr. Fényes Endre ügyvéd, sértettek képviseletében pedig dr. Ilyés Gábor ügyvédjelölt.

A bíróság az ügyész inditványára a bizonyitás kiegészitésére uj határnapot tüzött 1929. évi november hó 15. délelőtt 9 órájára, mikor is vitéz Tóth János rendőrt fogja a bíróság ismételten kihallgatni arra vonatkozólag, hogy vádlottak Schneider János Nyil uccai mühelyében vájjon tényleg a hatóság nevében jelentkeztek-e. Minden valószinóség szerint pénteken már itéletet hoz a bíróság az érdekes magánlaksértési ügyben.

A debreceni rendőrség befejezte a nyomozást a kasszafurás ügyében

Begre Albertet kedden délben k iszállitották Hajdunánásra. — Begre revolverrel akarta kényszeriteni a csobalyi per koronatanuját vallomásának visszavonására. — Előre megirta a szökését a fivérének. — Tiszalökön is kasszafurást követtek el Begréék.

A debreceni Mező-féle kasszafurás ügyében napokon át tartó hatalmas nyomozó munkát végzett a debreceni rendőrség bünügyi osztálya, nemcsak a nyomozást vezető dr *Roncsik* és *Elek* fogalmazók végeztek hatalmas munkateljesitményt, hanem a *Székely* Mihály detektivesoportvezető vezetése alatt álló detektivesoport tagjai is, Alföldy Béla, Arany Béla és Szinyei-Merse Miklós detektivek is páratlan buzgalommal dolgoztak, hogy ennek a nem mindennapi bünügynek a részletei minden vonatkozásban tisztázódást nyerjenek. A hatalmas munka kedden délben befejezést nyert, a bünügy debreceni vonatkozása ugyszólván minden részletében tisztázódott és most a nyomozó hatóságok a vidéken folytatják a munkájukat, hogy Begréék sorozatos kasszafurásait a többi városokban is tisztázzák.

Begre Albertet kedden délben a hajdunánási rendőrség két detektivje, Lehmann és Dornbach detektivek vették át és elkisérték Hajdunánásra, ahol tudvalevőleg szintén betöréses kasszafurást követett el Begre és Torma.

BEGRE UJRAFELVÉTELT AKART A CSOBAJI GYILKOSSÁG ÜGYÉBEN

A mindenre kiterjedő nyomozás során érdekes részletek kerültek napvilágra. Ismeretes, hogy Begre a hartai fegyintézetben töltötte 15 évi fegyházbüntetését, amelyre a csobaji gyilkosság ügyében itélték el. A csobaji gyilkosság tárgyalása alkalmával Leskó Magdolna, aki annak idején a Csobalyi családnál volt alkalmazva, mint szobalány, mint a bünper koronatanuja, rendkivül sulyasan terhelő vallomást tett Begre Albertre. Érdekes, hogy a hartai fegyház szökött fegyence legális formában szeretett volna megszabadulni a büntetés alól, mert a szökés után elutazott Pesterzsébetre, hogy az ott lakó Leskó Magdolnát felkeresse.

Begre elmondotta a detektivek előtt, hogy

azért akart Leskó Magdolnával beszélni, hogy a csobaji pörben tett vallomásának visszavonására birja, mert ezen az uton akart perfelvételt kérni.

A detektivek kérdésére kijelentette Begre, hogy

Meskó Magdolnát ellenkezése esetén revolverrel kényszeritett volna vallomásának megmásitására.

Szerencsére azonban Begre Albert nem találkozott Leskó Magdolnával és igy nem is kerülhetett a sor a „*revolverrel való kényszeritésre.*"

ELŐRE ÉRTESITETTE BEGRE A FIVÉRÉT A SZÖKÉSRŐL

Begre Albert a hartai fegyházban töltötte 15 éves büntetését. A hartai fegyintézet egy gazdasággal van összekötve és a jómagaviseletü rabokat rendszerint kiviszik dolgozni a gazdaságba. Természetesen a mezei munkánál a rabok őrzése nem olyan szigoru, mint bent a fegyintézetben, egy rabmunkáscsoportot csak egy fegyőr kisér, hiszen jómagaviseletü rabokról van szó.

Begrét is egy ilyen csoporttal vitték ki dolgozni.

A rabmunkás csoportban 17 fegyenc volt, de csak egy fegyőr kisérte a rabokat. Ezt a kedvező alkalmat használta ki Begre, aki egyszerüen elmaradt társaitól egy alkalmas helyen. A fegyőr észrevette ugyan a szökést, de a megmaradt 16 rabot nem kockáztathatta meg Begréért s igy amikor Begrét üldözni kezdték, már messze földön járt.

Érdekes, hogy Begre előre megirta a Csobajon lakó fivérének, hogy mikor fog megszökni. Haza is ment Csobajra, ahol a fegyencruháját egy kukoricacsutka kupacba dugta el. Az eldugott fegyencruhát meg is találták, ahol Begre Albert eldugta.

SZAPORODIK BEGRÉÉK BÜNLAJSTROMA

A rendőrség igyekezett Begréék bünlajstromát pontosan összeállitani.

Begre valamennyi kasszafurást beismert, de a Nyiregyházán, a Shell cég terhére elkövetett kasszafurást, ahol pedig 11.000 pengőt emeltek el a Wertheim szekrényből, nem akarta elismerni, ezt a betörést tagadja.

A nyomozás során kiderült, hogy nemrégiben a közeli Tiszalökön is betörést követtek el és az ottani Hangya szövetkezet pénztárát törték fel. A nyomozás megállapitotta, hogy ezt a betörést is Begréék követték el. Ugyanesak kasszafurás történt a napokban Kisujszálláson is. A gyanu ennél a kasszafurásnál is Begréékre irányul.

Kedden délelőtt még a debreceni rendőrség nehány kisebb részletet tisztázott Begrével. Alföldy Béla detektiv kisérte a hátrabilincselt kezü bandität az Arany Sas szállodába, majd egy nőismerőséhez, akit szintén felkeresett Begre.

Délben aztán teljesen véget ért a debreceni detektivek munkája, Lehman és Dornbach hajdunánási detektivek vették át debreceni kollegáiktól Begrét és kezén-lábán megbilincselve szállitották ki a veszedelmes, mindenre kész fegyencet Hajdunánásra. A hajdunánási helyszini szemle után az illetékes hatóságok sorra járják Begrével mindazokat a helyeket, ahol bünténeket követtek el és csak akkor ha a nyomozás mindent tisztázott, akkor kerül majd a sor a törvényszéki tárgyalásra, amely vagy Debrecenben, vagy a nyiregyházi törvényszéken lesz megtartva.

INGYEN

nem, de havi 56 pengőért kiadó dec. 1-re Gázgyár mellett, Oláh Károly ucca 5. szám alatti ház 104 négyszögöl telekkel, egy szoba, konyha, spejz, nyári konyhának használható külön helyiség, faskamra, villany, szivattyuskut, veteményeskert.

Külön épületben még egy szoba és még egy külön épületben mühelynek használható helyiség. Jókarban tartott épület. Érdeklődni Nyil-u. 14.

Felhivom

a nagyérdekü közönség figyelmet, hogy szücsmühelyemet Cegléd ucca 16 alól Piac ucca 81 alá helyeztem. Legjutányosaban és a legkényesebb izlésnek megfelelően készitek ugy uj, mint átalakitásokat.

Végh Sámuel szücs m.

Nagy érdeklődés kiséri a Debrecenben megnyilt Háztartási Gazdasági Tanfolyamot

A földmüvelésügyi miniszterium nagyszabásu országos akciója. — A háztartás minden ágazatában preciz kiképzést nyujt a növendékeknek.

Debrecen, 1929 nov. 13.

Néhány nappal ezelőtt nyilt meg Debrecenben a DMKE suterrénjében elhelyezett M. Kir. Háztartási Gazdasági Tanfolyam. A tanfolyam a földmüvelésügyi miniszterium áldozatkészségéből az ország minden gazdaságilag számottevő helységében megszervezést nyer. Célja: hogy

Főzik a finom ebédet.

a háztartás minden ágában a legprecizebb kiképzést adjon és mindazon tudnivalókat elsajátittassa, melyek egy helyesen gazdálkodó és jó háziasszonynak a kötelességei.

A földmüvelésügyi miniszteriumban ezt a dicséretreméltó és életrevaló eszmét Szigethi Varga László, gazd. főtanácsos, a miniszteriumba beosztott földmüvesiskolai főigazgató magáévá tette és meg is valósitotta. Életre hivta a Háztartási Gazdasági Tanfolyamot s immár hetedik hónapja van, hogy az ország több városában a legteljesebb sikerrel és közmegelégedésre tartották meg ezen tanfolyamokat. Szigethi Varga miniszteri tanácsost nagy elismerés illette azért, hogy az általa megszervezett tanfolyamok sok asszonyt és leányt megkedveltetnek az igazi női hivatással és még precizebben kiképeznek a jó háziasszonytól méltán elvárható teendőkben.

A földmüvelésügyi miniszterium a tanfolyamnak Debrecenben leendő megtartásáról értesitette a Gazdasági Akadémiát, ahol dr. Ruffy-Varga Kálmán igazgató, felsőházi tag Kesztyüs Lajos gazd. akadémiai tanárt bizta meg a megszervezés nehéz munkálataival. Kesztyüs Lajos tanár a nemes ügy iránti teljes odaadással és munkakészséggel rövid idő alatt oly stádiumba hozta a dolgot, hogy a tanfolyam kezdetének időpontját is meghatározhatták. — November 6-án 30 növendékkel nyilott meg a tanfolyam. Debrecen uri társaságának asszonyaiból és leányaiból szives készséggel és érdeklődéssel jelentkeztek mind a harmincan. Tömegesen jelentkeztek még, de azokat már visza kellett utasitani, mert a létszám korlátolt lévén, többet nem lehetett felvenni.

A tanfolyam különben egy ötös bizottság felügyelete alatt áll, mely bizottság tagjai utján majdnem naponként képviselteti magát. Debrecen uri társaságának tagjaiból alakult bizottság tagjai: dr. Vásáry István polgármester neje, özv. báró Györffy Miklósné földbirtokos, Karai Sándor kollégiumi igazgató neje, Kesztyüs Lajos gazd. akadémiai tanár neje és Balogh Istvánné, földbirtokos neje.

*

Mikor a konyhába léptünk, a fehér fökötős és fehér köténves hölgycsapat nagy igyekezettel foglalatoskodott a hatalmas takaréktüzhely körül. Kipirult arcok hajoltak az óriási fazekak és lábasok fölé....

Tisztaság, katonás rend, amerre csak nez az ember. Mindenkinek meg van a beosztási helye. A levesnek, a sültnek, tésztának más és más a mestere. Mindnyájan egy pontosan beállitott óramü rugói. Gyorsan, szabatosan mozognak.

A tanfolyam vezető tanárnője: **Latsek** Franciska, szivesen fogad és készségesen ad felvilágositást:

— A Keszthelyen megtartott tanfolyam után jöttünk Debrecenbe s örömmel mondhatom, nagy érdeklődés mutatkozott a debreceni hölgyek részéről. A 14 személyes tanfolyamból itt 30 személyes lett, de még igy is sok érdeklődőt vissza kellett utasitanunk, mert már be volt telve a létszám.

— A háztartás minden praktikus ágát felöleli a tanfolyamunk. Háromrom 10—10-es csoportal dolgozunk. Reggel 8 órától 10-ig elméleti oktatás van, ezen teljes számmal részt vesznek. Tiz órakor megoszlanak a csoportok. Az egyik a konyhába megy és a sütés, főzés és az ezzel kapcsolatos munkákat végzi. A konyhában foglalkozó csapat 12 órakor megterit és a főztjét megebédeli. Az ebéd idő egy óráig tart. Egytől félkettőig mosogatás és konyha rendbehozatal, fél kettőtől két óráig receptek leirása és a következő napi menü megbeszélése tölti ki az időt. Délután 2-től 5 óráig szabás-varrás tanulás; ezen már mind a három csoport részt vesz.

A második csoport gyakorlati kiképzését a háztartási munkálatok képezik. Mosás, vasalás, befőzés, takaritás, tisztogatás, egymás után mind sorra kerülnek. A növendékeknek minden háztartási teendőben teljes jártasságot kell elsajátitania. A harmadik csoport gyakorlati kiképzése: a szabás és varrás. Női és férfi fehérnemü és női felső ruhák megvarrása. Kézimunkák és iparmüvészeti munkák. Minden csoport felváltva 3—3 napot tölt az egyes gyakorlati kiképzésben.

A tanfolyam elméleti tantárgyai: háztartástan, neveléstan, egészségtan és gyermekápolás, tejgazdaság, baromfitenyésztés, sertéstenyésztés és kertészet.

— A tanfolyam tanerői rajtam kivül **Rüki** Jolán, iparis kolai tanárnő, a varrást, szabást, kézimunkát, neveléstant adja elő. Valamint dr. **Sáfár** Imre orvos, aki az egészségtan és a gyermekápolás tanára tanfolyamunkon.

— A hatalmas tanfolyam, — hacsak a helyi érdekeltség meghosszabbitását nem kéri — december 17, vagy 18-án kiállitással és vizsgatétellel nyer befejezést. — Szigethi Varga ur őméltósága elnöklésével és a helyi ötös felügyelőbizottság részvételével tartják meg a vizsgát, a melyen a növendékek bizonyságot tesznek a tanfolyamon elért képességeikről. Amilyen kedvvel és szivvel-lélekkel dolgoznak a debreceni tanfolyam növendékei, szép kilátással és eredménnyel kecsegtet a befejező.

*

A tanfolyamon a következő 30 növendék vesz részt: Aradi Ilonka, Bacsó Rózsa, Balog Erzsi, Balog Mária, Baukovác Alfrédné, Birinyi Erzsébet, Debreczeni Kató, Dézsi Gizella, Dors Edit, Erdélyi Kató, Gere Rózsa, Györfi Irén br., Jagicza Margit, Kéki Kató, Kiss Gita, Kiss Mária, Kovács Kató, Mike Erzsébet, P. Nagy Márta, Öry Kató, Pál Julia, Szabó Gabriella, Szögyényi Erzsébet, Toroczkay Ibolya, Tóth Piroska, Varjassy Márta, Veréb Ilona, Vida Sári, Vig Jánosné, Zöld Jolán.

*

A tanfolyam minden egyes résztvevője a maga beosztásában dolgozik szorgalmasan. A konyhában a

A jövő háziasszonyai munka közben.

bájos szakácsnők kis csapata sütifőzi a finom ebédet. A legkényesebb, gyomrát szerető inyenc is elismeréssel adózna a válogatott, finom ebédeknek. Finomnál finomabb receptek kerülnek feldolgozásra. Még talán egy megsavanyodott agglegény szive is felmelegedne és mosolyogna, hogyha benézne ebbe a hófehér, mesebeli konyhába, ha benézne a varrodába és a dolgozó terembe! Sok zord agglegény szive meglágyulna! (Még talán a magunk fajta 30 éveseké is!)

A két tanárnőt igen nagy elismerés illeti tiszteletreméltó munkájukban. Uttörői ők egy egészséges, helyes célu törekvésnek, amely főképpen a mai világban fontos. — A lelki képzés, a nő igazi munkakörének megkedveltetése játszik itt nagy szerepet. Egyaránt hasznos gazdagnak és szegénynek, hogy ha a háztartás helyes menetét és vezetését képzetten tudja irányitani.

Ha gazdaságos, ha hozzáértő a háziasszony, meghozza a maga üdvös következményeit a háztartás helyes vezetése. **Latsek** Franciska és **Rühl** Jolán tanárnők felelősségteljes és szép munkát végeznek, de nem hiába, lassan-lassan mind nagyobb tért hóditanak a felvállalt, nemes propagandának.

*

Nem akarok propagandát csinálni a nősüléseknek, sőt! távol legyen tőlem a házasságközvetités hálátlan szerepe — de nyugodtan ajánlhatom a szorgalmas hölgyeket az elszántabb természetü fiatalembereknek.

Mert jól esik látni, — és főleg a mostani időkben — hogy nagyobb kedvvel lángol fel az otthon, a házi tüzhely alig pislogó tüze és ezzel a kis fel-fellobbanó lángocskával a szivünkbe szökken valami jóleső melegség:

egyre nő az otthonát megbecsülni akaró nők száma, a magyar nő méltó helyet akar elfoglalni a férje oldalán, a férje mellett, aki minden idegével és szeretetével egy jobb korszakért, egy szebb jövőért küzd!!

(Kula György.)

Valamikor...

Valamikor úgy szerettem
Dalolni, nevetni.
Valamikor szivvel, hittel
Tudtalak szeretni;
Valamikor szép szemed volt
Egyedüli álmom,
Valamikor Te voltál az
Üdvöm, boldogságom.

Valamikor a télben is
Tavasz-dalok jártak,
Ablakodban virágaid
Mosolygva vártak.
Valamikor Te is vártál
Ölelésre, csókra,
Összefonta sziveinket
A vágytózsák csokra.

Valamikor!... De a dal, mult,
Régi mesék, álmok
Őszbe hullták, őszi nappal
Mind' hiába várok,
Nem vár már rám virágod sem,
Kis ablakod zárva...
Csak én járok még előtte
Mind' hiába... várva.

Debrecen, 929. nov. 12.

BÉKÉSI N. JÓZSEF.

A varrodában szorgalmas szakkotnak segédek.

Megjelent a bíróság előtt és mindent elmondott a Rombach-utcai gyilkosság koronatanuja

Wallenstein Manó tervezte ki a gyilkosságot. — Izgalmas szembesités a törvényszéken.

A Rombach uccai gyilkosság bünperének mai főtárgyalása váratlan szenzációval kezdődött.

A bíróság elé állott a bünper koronatanuja, Wambach Katalin, Wallenstein Ödönnek elvált felesége,

aki — mint ismeretes — feljelentést tett a rendőrségen, hogy biztos tudomása szerint a vádlottak ölték meg *Kiss Etelt és sebesitették meg a Brandl gyerekeket.*

Tiz órakor nyitotta meg a főtárgyalást *Várady-Brenner* tanácselnök. Elsőnek *Szemere* Béla dr-t, a Fehér kereszt kórház igazgató-főorvosát hallgatták ki, akinek a kórházában feküdtek a Brandl-gyermekek. A főorvos

nem emlékszik arra, hogy Wallenstein Manó meglátogatta volna a megsebesült fiukat,

akiket nem is közös kórteremben, hanem különszobában ápoltak.

A KORONATANU, WAMBACH KATALIN, VÁRATLANUL MEGJELENIK.

Ezután zsufolt tárgyalóterem feszült érdeklődése közepette lépett be a terembe *Wambach* Katalin. Alacsony, kövér, középkoru asszony. Barna bőrkabátot és barna sapka van rajta, amikor belép az ajtón, kissé elfogódva néz körül és bátortalan léptekkel közeledik az elnöki emelvény elé. Először személyi adataira vonatkozóan hallgatják ki. Elmondja, hogy első férjétől, Wallenstin Ödöntől elvált, majd Fried Árpádhoz ment férjhez, akitől ugyancsak különváltan él. Jelenleg állandóan Bécsben lakik és varrásból tartja fenn magát. A tapokból értesült csak külföldi tartózkodása alatt a tárgyalásról és szükségét érzi annak, hogy vallomást tegyen.

— Most mondja el Wambach Katalin, mit tud a Rombach uccai gyilkosságról? De mondja el az előzményeket is! Hogyan ismerkedett meg Wallenstein Ödönnel, hogyan lett a felesége? — fordul hozzá az elnök.

Wambach Katalin eleinte csendesen, alig hallható hangon, majd egyre hangosabban, egyre szélesebb gesztusokkal, igen nagy bőbeszédüséggel adja elő mondanivalóját.

— 1913-ban mentem férjhez Wallenstein Ödönhöz, aki már házasságunk előtt többször megszökött a katonaságtól, ami miatt állandó kellemetlenségei voltak.

Az esküvő előtt Wallenstein Ödönt váratlanul letartóztatták valami betörés miatt.

Miután kiszabadult, megesküdtünk, de Wallenstein Ödön nem maradt mellettem, hanem külföldön kóborolt. Később azt hallottam róla, hogy

Györkös Rózsival él együtt,

majd elmondták, hogy meghalt a fogságban, ami azonban, sajnos, nem volt igaz. Tóth Lajossal járt állandóan együtt, vele követett el betöréseket.

— Mikor szerzett tudomást a gyilkosságról?

A VOLT FELESÉG ELMONDJA A GYILKOSSÁG TÖRTÉNETÉT.

— A lányok, akik nálam laktak, meséltek el a gyilkosságot. Akkor még *nem is mertem rágondolni, hogy férjem a gyilkos.* Másnap, amikor hazajött Ödön, rendkivül idegesen viselkedett és azt mondotta, hogy ha pénzt hoznak, adjam át Manónak. Majd rögtön hozzátette: Brandléknál meggyilkolták a gyerekeket. Én megkérdeztem tőle: „Talán te vagy a gyilkos?"

Nem válaszolt, hanem rögtön elszaladt, én felkerestem Manót, aki az ágyban feküdt, tőle is megkérdeztem: Nem Ödön ölte meg a Brandl-gyereket? Mert tudtam, hogy Ödön, ha csinál valamit, mindig idegesen szokott viselkedni. Manó felesége elmondotta, hogy

voltak a Brandl-gyerekek iránt érdeklődni, de Manó nem volt ott.

Este Ödön lehivatott a lakásomból, együtt elmentünk a Damjanich kávéházba, ahol

sirva vallotta be nekem Ödön, hogy ők követték el a gyilkosságot és elmondotta, hogyan történt a büntett.

— Az Isten szerelméért, miért tetted ezt? Ha már raboltál, miért kellett gyilkolnod is? — kérdeztem tőle. — *Muszáj volt — folytatta sirva Ödön, — mert különben felismerték volna Manót.* Elmondja ezután, hogyan vették ki a szekrényből a vaskazettát, amelyet Budára vittek át és hogyan osztoztak Tóth Lajossal.

A rablás tervét Manó eszelte ki, ő leste meg Brandlékat, mikor mennek el. A gyermekekkel Tóth Lajos bánt el. Miután begyömöszölte őket a fásládába, a cselédleányra rohant, mert nagyon kiabált. Tóth aztán végzett a cseléddleánnyal.

Amikor Ödön mindezt elmondotta, rögtön azt gondoltam, hogy feljelentést teszek ellenük, Ödön azonban addig könyörgött, amíg megsajnáltam. Nem jelentettem fel, de rögtön elváltam tőle és amikor a bíróság később egy más ügyből hatévi fegyházra ítélte Ödönt, el is választottak tőle.

Az elnök további kérdéseire elmondja Wambach Katalin, hogy a gyilkosság után

Manó felkereste Ödönt és egy barna táskában nagy csomó ezer-, ötven- és huszkoronás bankjegyeket hozott.

Tudomása szerint Wallenstein Manó a Valeró uccai nyilvános ház megvásárlásáról csak a gyilkosság után tárgyalt.

Az elnök most a gyilkosság részletei felől kérdezi Wambach Katalint, aki elmondja, hogy

azért inditották meg a gramofont Brandlék lakásán, hogy a cseléddleány és a gyermekek nagy zajt ne üssenek. A leány szájába is azért tömték a zsebkendőt.

— Miért szökött el Ödön 1920-ban Bécsbe?

— Állandóan rettegett a gyilkossági ügytől.

— Félt maga Wallenstein Ödöntől?

— Hogyne féltem volna, hisz állandóan fenyegetett.

— Mondja — kérdi az elnök — *nem maga találta ki ezt az egész históriát?*

— Dehogy én találtam ki, Wallenstein Ödön mondotta el ijedtében az egészet és megígértette velem, hogy hallgatni fogok. Nincs nekem semmi okom, hogy bosszut álljak rajta, nem vagyok én belé szerelmes, örülök, hogy megszabadultam tőle.

WAMBACH KATALIN ÉS WALLENSTEIN ÖDÖN IZGALMAS SZEMBESITÉSE.

Wambach Katalin kihallgatása után nagy izgalmak között *megtörténik a volt házaspár szembesitése.*

Elnök: Wambach Katalin mondja a szemébe Wallenstein Ödönnek, hogy a gyilkosságot elmondotta magának, mondja a szemébe, hogy ön megkérdezte, miért kellett gyilkolnia?

Wambach Katalin most Wallenstein Ödön felé fordul,

aki sápadtan, látható gyülölettel néz volt feleségére. Wambach Katalin izgatottan, szinte kiabálva mondja Wallenstein Ödön szemébe:

— *Mindent maga mondott el, maga mondta el azt is, hogy azért kellett ölni, mert különben felismerték volna.*

— *Nem igaz!* — válaszolja Wallenstein Ödön —, *bosszu és fantázia az egész!*

— Hisz maga még felelősségre is vont — folytatja Wambach Katalin, — hogy *Fried Árpádnak is elmondottam az ügyet.*

— *Hazudik, hazudik!* — kiáltja szinte magából kikelve Wallenstein Ödön.

— *Hazudik maga, én igazat mondok* — válaszolja éles hangon Wambach Katalin.

Az elnök erélyesen kopog, rendreutasítja Wallenstein Ödönt, Wambach Katalin így folytatja.

— Maga még a vizsgálóbírónál is szemtelen volt velem, szembeköpött engem.

— Persze, hogy szembeköptem, mert ugy viselkedett — válaszolja rendkivül éles hangon Wallenstein Ödön.

Az elnök még erélyesebben figyelmezteti Wallensteint, hogy viselje magát tisztességesen, mert különben megbünteti.

Ezzel *a rendkivül izgalmas szembesités eredménytelenül véget ért,* mert ugy Wambach Katalin, mint Wallenstein Ödön megmaradtak vallomásuk mellett.

Ezután *Kovács* királyi ügyész intéz kérdéseket Wambach Katalinhoz, majd *Weisz* Ödön dr védő kérdezi meg, hogy igaz-e az, hogy Wallenstein Manó őt feljelentette.

— *Sikkasztásért és lopásért jelentett fel.*

— Miért hallgatott maga kilenc évig a gyilkosságról?

— *Mert féltem a szégyentől.*

Az ügyész Wambach Katalin megesketését kéri, a védők ellenzik, mire az elnök szünetet rendel el és a bíróság tanácskozásra vonul vissza.

A szünetben nagy csoport veszi körül Wambach Katalint, aki hangosan magyaráz, mire egy fiatalember odalép hozzá és vitatkozni kezd vele, majd Weisz Ödön dr védőhöz megy a fiatalember és elmondja, hogy

Wambach Katalin annak idején előtte kijelentette, hogy bosszuból jelentette fel a férjét.

A fiatalember és Wambach Katalin között *olyan éles szócsata támad, hogy már tettlegességtől kell tartani.* Wambach Katalin kirohan a teremből és az elnök szobájába siet be, a fiatalember is az elnökhöz megy. Néhány perc mulva a fiatalember eltávozik a tárgyalóteremből, az elnök pedig *utasitja a rendőröket, hogy esetleges inzultustól, vagy támadástól védjék meg a tanut.*

Wambach Katalin most már a rendőrök őrizete mellett várja a tárgyalás folytatását.

WAMBACH KATALINT MEGESKETIK VALLOMÁSÁRA.

Rövid tanácskozás után ujra bevonul a bíróság és kihirdeti végzését, amely

elrendeli Wambach Katalin megesketését.

A következő tanu: *Bartha* György dr ügyvéd, aki a Valeró uccai ház eladása során volt jogi képviselője Wambach Katalinnak, akit különben is több más ügyben védett. Wambach Katalin feloldja az ügyvédi titoktartás alól, mire az ügyvéd elmeséli, hogy

— nédence sokszor emlitette azt neki,

hogy az ő ura egész Középeurópa leghiresebb kasszafurója.

A Rombach uccai gyilkosságról soha nem beszélt.

Engel József, a Chinoin gyár igazgatója arról beszél, hogy Wallenstein Ödön alkalmaztatása alatt igen tisztességes emberként viselte magát. *Szücs* Jánosné mosónő, *Tóth* Lajos anyja áll ezután a bíróság elé. Az egyszerü fejkendős parasztasszony szokatlan bőbeszédüséggel magyarázza az ékszerek és a pénz elásásának körülményeit és folyton csak azt állítja, hogy

az ékszerek férje hagyatékából valók,

a pénzt ők keresték, elásni pedig novemberben ásták el azokat.

Elnök: Maga azért nem tud itt pontosan visszaemlékezni a bíróság előtt semmire, mert maguk a pénzt, meg ékszereket nem novemberben, hanem december 7-e után ásták el és azok a gyilkosságból származnak?

Az elnök most Wallensteint szólítja maga elé és kezdi faggatni, hogy vajjon járt-e Tóth anyjánál, evett-e ott?

— Olyan buktát legfeljebb, nagyságos elnök ur, amilyet ebben a házban adnak most nekem . . .

— Az nem bizonyít semmit! Legfeljebb csak azt, hogy Szücsné rossz szakácsné! . . . — reflektál az elnök.

Szücs Jánosnét a törvényszék nem csketi meg a vallomására, majd pedig a tárgyalást holnap délelőttre halasztják.

MERÉNYLETTERVEK JUGOSZLÁVIÁBAN.

Belgrádból jelentik a késő éjszakai órákban, hogy ott a régi rend visszaállítására alakult úgynevezett jogpárt néhány tagját letartóztatták, mert merényletet akartak elkövetni a népjóléti miniszter ellen.

MEGINT EGY ÁLLITÓLAGOS ÜZENETET TALÁLTAK AZ ELTÜNT NUNGESSER ÉS COLLI FRANCIA REPÜLŐKTŐL.

Páris, november 13. A Newyork Herald newyorki jelentése szerint a közeli tenger parton újabb palackot fogtak ki, amelyben állitólag Nungesser és Colli az 1927. évben szerencsétlenül járt francia repülők üzenete volt.

A palackban talált üzenet igy hangzik:

„Egy Ujfundland melletti szigeten vagyunk. Élelmet kérünk. Nungesser és Colli".

A lap szerint nincs kizárva, hogy csalásról van szó.

A MAGYAROK VEZETNEK A DÁN-MAGYAR TENNISZMÉRKŐZÉSEN.

Koppenhágából jelentik, hogy az ottani dán-magyar fedett pályás teniszmérkőzéseken a magyarok vezetnek. Az egyesben Kherling győzött, a vegyespárosban a Kherling—Asnerepár tett szert behozhatatlan előnyre.

NEGYVENNYOLC GYERMEKET ADOTT EL A PRÁGAI MASSZIROZÓNŐ.

Megrendelésre szállitott gyermeket az asszony.

Prága, nov. 13. — A Novi Rosa masszirozónő ügyében inditott vizsgálat során 12 csecsemőt találtak. Ezzel szemben 12 olyan anya jelentkezett, akiknek gyermekét a masszirozónő hir szerint eladta. A vizsgálat során rájöttek arra is, hogy egy jobb társadalmi körökhöz tartozó asszony, hogy az örökséget és az életjáradékot el ne veszitse, terhességet szinlelt és a masszirozónőtől vásárolt gyermeket.

Különleges és egyszerű • BUTOROK • jótállással részletre legelőnyösebben Faiparnál Király ucca 4. szám Ugyeljünk a cimre.

RÁDIÓ-MŰSOR

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 14.

BUDAPEST. 9.15 : A Farnadi—Szende—Radó-trió hangversenye és magánszámai. — 9.30 : Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10 : Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12 : Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 12.25 : Hírek. — 12 35 : A hangverseny folytatása. — 13.00 : Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 15.00 : Piaci árak és árfolyamhírek. — 16.00 : Rádió Szabad Egyetem. — Utána : Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 17.10 : A m. kir. földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Németh József m. kir. gazd. főtanácsos, kertészeti tanintézeti tanár : „A gyümölcsfák termőképességének fenntartása." — 17.40 : Gramofonhangverseny. — 18.25 : Angol nyelvoktatás. — 18.55 : A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. — 19.00 : A m. kir. Operaház „Karenin Anna" előadása. A II. felvonás után kb. 20.50 : Hírek. — A III. felvonás után kb. 21.50 : Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 22.30 A Magyar Külügyi Társaság előadássorozata. Gerevich Tibor dr egyetemi tanár olasznyelvü előadása. — Utána: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházból.

BERLIN. 14 : Gramofon. — 16.30 : Szórakoztató zene. — 19 : Jazz-virtuózok. — 22.30 : Táncoktatás.

BRESLAU. 16.30 : Vidám bécsi zene. — 19.05 : Szórakoztató zene. — 21 : Dalest. — 23—24 : Tánczene Berlinből.

KASSA. 12.05 : Déli zene. — 16—17.25 : Közvetítés Prágából. — 17.25 : Operaábrándok. — 19.05 : Keringők Brnoból. — 20 : Közvetítés Prágából.

POZSONY. 12.30 : Déli zene. — 16: Közvetítés Prágából. — 18 : Szórakoztató zene. — 19.05 : Keringők. — 20 : Közvetítés Prágából.

RÓMA. 17.30 : Könnyü zene. — 21.02 : Rádiózenekar.

WIEN. 11 : A Cerda-négyes hangversenye. — 15 : Képrádió. — 15.30: Spanyol mesék. — 16 : Szórakoztató zene. — 17.40 : Salzburg ismertetése. — 18.05 : Pillantás Wagner műhelyébe. — 18.30 : Az idei szüret eredménye. — 19 : Előadás a vulkanizmusról. — 19.30 : Angol lecke. — 20 : Lipótkám. Népies darab három felvonásban. — Utána : Könnyü zene. — Utána : Képrádió.

PÉNTEK, NOVEMBER 15.

BUDAPEST. 9.15 : Hangverseny. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : A rádió házikvartettjének hangversenye. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 13.00 : Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 15.00 : Piaci árak és árfolyamhírek. — 15.45 : Fulton rendszerü képátvitel. — 16.20 : Onkel Hans németnyelvü meséi. — 16.45 : Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 17.10 : Az Országos Cserkész Szövetség előadása : Zsembery Gyula dr orsz. társelnök : „Téli sportok a cserkészetben." — 17.45 : A Fejes szalonzenekar hangversenye az Ostende kávéházból. — 18.45 : Francia nyelvoktatás. — 19.20 : Gyorsirási tanfolyam. — 19.50 : Márkusz László, a m. kir. Operaház főrendezőjének előadása „Az operaszinpad és a szinpad modern törekvései." — 20.20 : A Zenemüvészeti Főiskola hangversenye. — 21.10 : A Székesfővári Elektromos Művek Testedző Egyesülete Dalkörének hangversenye.

BERLIN. 14 : Gramofon. — 16.30 : Szórakoztató zene. — 20 : Zenekari hangverseny. — 20.30 : Szórakoztató zene.

BRESLAU. 16.30 : Régi és uj táncok. — 19.05 : Pless zeneszerző dalai. — 20.30 : Vonósnégyesek a Schubert-négyes előadásában.

FRANKFURT. 16 : Operaszemelvények gramofonon. — 17 : Hangverseny. — 19.30 : Közvetítés Stuttgartból. — 22.15 : Közvetítés Stuttgartból. — 23.15 : Tánczene.

KASSA. 12.05 : Gramofon. — 17.10: Rádiózenekar. — 19 : Békefi-Proppernémagyar előadása. — 20—22.30 : Opera Pozsonyból.

LEIPZIG. 12—14 : Gramofon. — 16.30 : Kamarazene. — 18.05 : Eszperantó. — 19 : A távolbalátás mai állása. — 19.30 : Gramofon. — 20.30 : Henny Porten a mikrofon előtt. — 1 : A leipzigi szimfónikus zenekar hangversenye.

RÓMA. 17.30 : Könnyü zene. — 21.02 : Kálmán „Marica grófnő" cimü háromfelvonásos operettje.

WIEN. Lipót-nap, nemzeti ünnep. — 10.20 : Orgonaverseny. — 11 : Szórakoztató zene. — 15 : Miesler : Anny zongoraversenyó — 17.45 : Andersen Nexő müveiből olvas. — 18.25 : Lipótnapi népies csevegés zenével. — 19.30: A königsbergi rádiózenekar hangversenyének közvetítése a nagy hangverseny házból.

Mágnás Elza gyilkosa 15 évi fegyház után kiszabadult

Budapesti jelentés adja tudtul, hogy Mágnás Elza gyilkosa, Nick Gusztáv kiszabadult a fegyházból. Nick Gusztávot 1914 évben Mágnás Elza meggyilkolása miatt életfogytiglani fegyházra itélték. Azóta Nick Gusztáv 15 évet kitöltött büntetéséből és most 4 esztendős feltételes szabadságra engedte a váci fegy intézet igazgatósága.

Nick Gusztáv foglalkozására nézve sütőmunkás. Most szakmájában akar foglalkozást keresni, hogy meg élhessen.

Budapesten bezárt egy színház

A Fővárosi Operettszínház, beszüntette működését.

Budapest, október 13. A Fővárosi Operettszínház jelenti :

Azok a szomoru gazdasági viszonyok, amely különösen Budapest színházait érintik, abba a helyzetbe sodorták Faludi Sándort, a Fővárosi Operettszínház igazgatóját, hogy dacára a most müsoron levő darab nagy sikerének, nem tudott eleget tenni azoknak a súlyos szerződési kötelezettségeknek, amelyeket a Fővárosi Színház Részvénytársasággal, mint a Fővárosi Operettszínház főbérlőjével az évad elején kötött. Miután a színház személyzetének exisztenciáját úgy látta legjobban biztosítva, ha a színház igazgatóságáról lemond, ezt a mai napon közölte úgy a színházzal, mint a főbérletet bíró részvénytársasággal. A Fővárosi Színház Részvénytársaság pedig, hogy a jogfolytonosságot megszüntesse, a mai napon a színházat bezárta.

Az új szezonban, 1929. szeptember hó ötödikén nyilt meg a Fővárosi Operettszínház, az ‚Ez hát a szerelem' című operettel, amelyet október hó 19-én, Lengyel József drámája, „A nagy börtön" követett. A nagy börtönt már nem tudták végigjátszani, a gazdasági iroda könyvei azt a tanácsot adták, hogy sürgősen be kell zárni a színház kapuit, mielőtt súlyosabb bajok zudulnának a színházra.

Faludi Sándor igazgató úgy tervezte hogy az „Ez hát a szerelem" balsikerét Lakatos László és Vadnay László „Csunya lány" cimü operettjével fogja helyrehozni. A „Csunya lány" cimü operetthez valósággal fanatikus bizalma volt mindenkinek, aki ehhez a színházhoz tartozott. Ettől az operettől várták a színház reneszánszát. — Bombaként hatott hát mindenkire az a körülmény, hogy Honthy Hanna primadonna visszaadta szerepét.

A fejveszteltség és a kapkodás lett úrrá ekkor a színházban, mert egyetlen olyan darabja sem volt, amelytől segitséget várhatott volna. Ekkor jelentkezett Lengyel József „A nagy börtön" című drámájával, amely után kapva kapott az igazgatóság. A dráma jó volt és a színháziak azt hitték, hogy a Markovics Rodion- és Remarque-láz a színházba járó közönséget is elkapja majd. A bizalom hiábavaló volt. A közönség nem szívesen ült be a nézőtérre. „A nagy börtön" nézőterére, hihetően azért, mert mert nem akart mégegyszer visszamenni a borzalmak világába, a szörnyü hadifogoly-életbe. Ekkor már úgy látszott, hogy a színház menthetetlen.

Volt egy hét, amikor az igazgató már nem tudott gázsit fizetni. A színészek a „A nagy börtön" száz szereplője beleegyezett abba, hogy várnak addig, amig pénz áll a házhoz. Ez rövidesen be is következett.

ERDŐHEGYI LAJOS FŐISPÁNT NOVEMBER 23-ÁN IKTATJÁK BE HIVATALÁBA.

Nyiregyházáról jelentik : Szabolcsvármegye új törvényhatósági bizottsága, november hó 23-án, szombaton délelőtt 11 órakor rendkivüli közgyülést tart, amely alkalommal ünnepélyes keretek között iktatja hivatalába Erdőhegyi Lajos főispánt.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK VOLT VEZÉRTITKÁRÁNAK ÜNNEPLÉSE 80. SZÜLETÉSE NAPJÁN.

Sopron, nov. 13. Az Osztrák—Magyar Bank volt vezértitkára rohonczi Pranger József udvari tanácsos, aki 1913 év végén vonult vissza kért nyugdijaztatása után a jelenleg Burgenlandhoz tartozó Rohonc községbe, a napokban töltötte be nyolcvanadik életévét. Ez alkalomból a Magyar Nemzeti Bank azon tisztviselői, akik Pranger vezértitkársága idején az Osztrák-Magyar Bank szolgálatában állottak, müvészi kivitelü emlékiratban üdvözölték Prangert. Az emlékiratot küldöttség vitte el Rohoncra.

THOMAS MANN KAPTA AZ IRODALMI NOBEL-DIJAT.

Stockholmi távirat szerint a Nobel-díj bizottság az idei irodalmi Nobel-díjat Thomas Mannak, az ismert kiváló német írónak adományozta. — Mann már meg is kapta a meghivást Stockholmba, ahol a Nobel-díj bizottság december hó tizedikén osztja ki a díjakat.

A svéd tudományos akadémia elhatározta, hogy az 1929. évi kémiai Nobel-díjat megosztja Hans v. Euler-Chelpin, a stockholmi egyetem német tanára és Harden Artur londoni tanár között. A két tudós a díjat a cukorfajták erjedése terén végzett tanulmányaiért kapta.

KIDOBTA A ROBOGÓ VONATBÓL.

Szabó Mihály és Pintér Béla munkások Kaposvárról útaztak Gyöngyös felé. Vámosgyörkön összeszólalkoztak és a Gyöngyös felé elindult vonaton folytatták a veszekedést. Veszekedés közben Szabó Mihály nekieselt Pintérnek, kituskolta a perronra és kidobta a robogó vonatból. — Súlyos sérüléseivel kórházba szállitották.

A MINISZTETANÁCS ELFOGADTA A FŐVÁROSI TÖRVÉNYJAVASLAT TERVEZETÉT.

Budapest, nov. 13. A kormány tagjai Bethlen István miniszterelnök elnöklésével ma délután 5 órakor rendkivüli minisztertanácsban foglalkoztak a fővárosi törvényjavaslat tervezetével. A minisztertanács a javaslatot Szcitovszky Béla belügyminiszter előadásában részletekben is letárgyalta és elfogadta és felhatalmazta a belügyminisztert, hogy a javaslatot legközelebb a parlament elé terjeszthesse. — A minisztertanács este 10 óra után ért véget.

Hurka és fánkestély szombaton

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását. — **Goldstein** vendéglős Kigyó ucca 12. szám.

Marhahus

hátulja : fartő, felsár, hátszin, vesepecsenye, rostélyos

kg.-ként 1 p. 20 f.

Eleje : tarja, lapocka, vastag- és vékony szegy

kilgr.-ként 80 fillér.

Kapható : **Csapó-utca 39.** szám, Rákóczi-utcai piaccal szemben.

Csodálatos hatású arcszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapha :

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

Az amerikai és angol követ Debrecenbe érkeztek

Előkelő vendégek érkeztek szerdán délben Debrecenbe: **J. Buttler Wright** amerikai követ és **Viscount Chilston** angol követ.. — Mindketten vadászni jöttek a Hortobágyra.

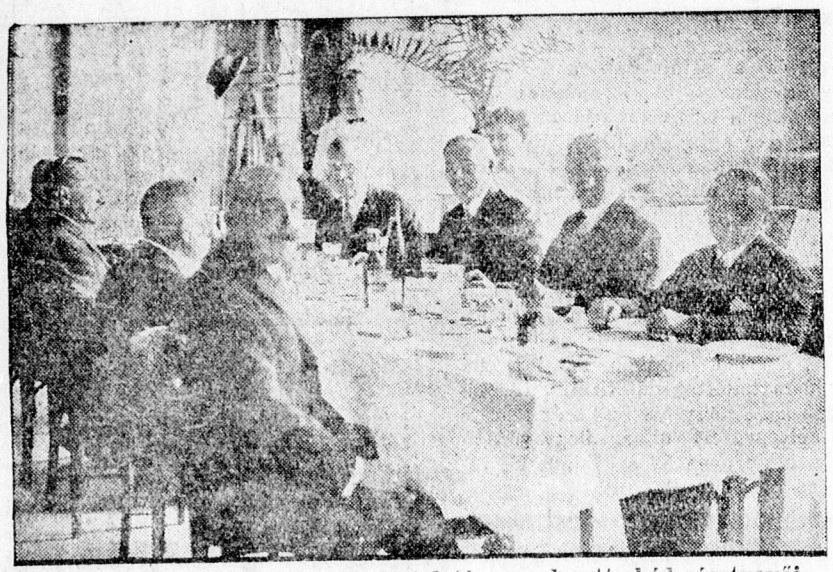
J. Buttler Wright már régebben is járt a Hortobágyon, ahol ibákra vadászott s nagyon megszerette debreceni ismerőseit.

Az előkelő vendégeket Debreceni Jenő és Popovits Gyula fogadták az állomáson, majd az Arany Bikához hajtattak. Mivel a látogatás teljesen magánjellegü, a város nem is vett részt a fogadtatáson, csupán szükkörü ebédet adott a vendégek tiszteletére. Az ebéden a város részéről Hadházy Zsigmond főispán, dr Vásáry István polgármester és dr Vargha Elemér polgármesterhelyettes főjegyző vettek részt.

Szerdán délután a vendégek Debreczeni Jenő és Popovics Gyula társaságában kimennek a Cserepes-pusztára, ahol Fried Leó vendégei lesznek.

Az amerikai és angol követ érkezése.
Balról jobbra: J. Buttler Wrightamerikai követ, Popovics Gyula, Debreceni Jenő, Viscount Chliston angol követ.

Az angol és amerikai követ tiszteletére rendezett ebéd résztvevői.

Gallérja mindég olyan lesz, mint az uj, ha **Simonffy-u. 7.** sz. alatt tisztittatja.

Saját készitésü mosószarvasbőr és antilop-
KESZTYŰK
minden szin- és kivitelben
SCHÖN SÁNDORNÁL
DEBRECEN, PIAC UCCA 14.

Neumann Testvérek cégnél
Piac ucca 9. alatt.
Unió bevásárlási könyvecskére a legtartósabb és leválasztékosabb női-, férfi- és gyermek**cipők,** női-, férfi- és gyermek **csizmák** olcsón és legelőzékenyebben szolgáltatnak ki.
Hitelképes egyének könyvecske nélkül is vásárolhatnakrészletfizetésre, előnyös feltételek mellett.

Egy nagyszalontai földbirtokos titokzatos öngyilkossága

Nagyszalonta, nov. 13. — Báró **Montbach-Balog** Jenő nagyszalontai földbirtokos, a kerületi Magyar Párt elnöke tegnap este a Szalonta melletti Cserepes tanyán lévő kastélyában **főbelőtte magát és azonnal meghalt.**

A fiatal, 32 éves nőtlen földbirtokos végzetes elhatározásának oka ismeretlen maradt. Két levelet hagyott hátra, de egyikben sem indokolja tettét. A hatósághoz intézett levelében azt kéri, hogy mellőzzék a boncolást, a családjához irt soraiban pedig fádatságról panaszkodik.

Az elhunyt ifju néhai Balog Lászlónak, Nagyszalonta egykori függetlenségi párti képviselőjének volt a fia. — Ugy őt, mint László bátyját az elmult nyáron adoptálta a sógora, báró Montbach Imre nagyiklódi földbirtokos, aki gyermektelen lévén, igy akarta biztositani a Montbach név fennmaradását. Az igy báróvá lett Balog Jenő tovább is nagy szorgalommal folytatta a gazdálkodást a cserepesi birtokon fivérével együtt és anyagi ügyei teljesen rendezettek voltak.

Báró Montbach-Balogh Jenő most készült nősülni, — ugy volt, hogy a vingai báró Gyürky leányát jegyzi el. — A tragikus öngyilkosság egész Erdélyben nagy részvétet keltett.

A város zeneiskoláját államérvényes tanitási engedély adásának jogával ruházza fel a kultuszminiszter

A zeneiskola felügyelő bizottsága dr Vásáry István polgármester elnöklete alatt tartott második ülésén nagyfontosságu bejelentést tett P. Nagy Zoltán igazgató. Nevezetesen beszámolt az orsz. pedagógiai társaság legutóbb tartott üléséről. Az ülésen Dohnányi Ernő elnökölt s jelen voltak Nagy Géza, Kéri Szántó Imre Székely Arnold, Kemény Rezső, dr Kerntler Jenő, Laub István zenemüv. főiskolai tanárok, a nagyobb iskolák igazgatói s több neves müvész.

Az ülés tárgy közelről érdekli zeneiskolánkat, mert elhatározott dolog, hogy

államérvényes tanitási engedélyt adhat ki zeneiskolánk is.

A városi zeneiskola már évek óta küzd a Zenetanitóképzőért, nemcsak azért, mert ez zeneintézetünk óriási fejlődését jelentené, hanem azért is, mert ki fog hatni az egész ország zenei előhaladására.

A most lefolyt igazgatósági tárgyaláson készült jegyzőkönyv lesz az alapja a kultuszminiszter rövidesen megjelenő rendeletének. — Örömmel kell megállapitani, hogy a müvészi ügyek legfőbb vezetősége a rendelet megjelenése előtt megkérdezte az ország legkiválóbb zenészeit.

Ez első eset bizonyára igen jó hatással lesz a hivatali felsőbbség és a gyakorlati élet vezetői közötti jóviszonyra.

Az elnöklő Dohnányi épen olyan kiváló szakembernek bizonyult, mint bölcs vezetőnek, aki tudja, hogy az élet parancsoló szükségeivel is számolni kell. Ezért a legmesszebbmenő méltányossággal lesz a rendelet megszerkesztve.

A mostani oktatók legnagyobb része mentesitve lesz a vizsgázás kötelezettsége alól. A fiataloknak azonban meg kell szerezniök az engedélyt.

A vizsgákon jelen lesz a Zenemüv. Főiskola kiküldöttje s a zeneiskola kinevezett tanárai.

A bizottság nagy örömmel értesült zeneiskolánk sikeréről, mert a nehány hónap mulva megjelenő rendelet óriási lépéssel fogja előre vinni különben is nagyszerüen fejlődő zeneintézetünket.

Jelentést tett még az igazgató Szücs Gergely, Páricsy és Nagy József cimbalom együttesének nagy sikeréről, amit legjobban az igazol, hogy

a studió igazgatóságát a külföldről is sokan megkeresték aziránt, hogy e számokat minél gyakrabban tüzze müsorra.

A tanitványlétszám alig nehány nyal kevesebb, mint a mult évi volt. Egészen biztos, hogy az ujabban lejelentkezők számára még több osztályt kell felállitani.

E helyen számolunk be a

nagy zongorafejedelem Sauer Emil zeneiskolai látogatásáról.

A müvészt P. Nagy Zoltán igazgató fogadta, ki néhány évtized óta ismeri már a világ ez egyik legnagyobb zongoristáját. A müvész megtekintette a hangversenytermet, melynek szépsége, a Miskovszky és Toroczkay festmények nagyon meglepte. Majd F. Halácsy Margit tanárnő tantermébe látogatott. A városra nézve azt mondotta, hogy nem akarja elhinni, miszerint egy város ilyen csodás előhaladást tehessen, amilyet Debrecen tett az utóbbi időben. Az egyetemre nézve ugy nyilatkozott, hogy olyan nincs több a világon.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

FIGYELMEZTETÉS.

Karácsonyra díszeinket
gyári áron véglegesen kiárusitjuk.
„Méliusz"
könyvkereskedés
Debrecen, Ferenc József ut 26.

SZINHÁZ ÉS MOZI

Heti műsor:

Szerda délután 3 órakor: *Kék mazur.* Ifjusági előadás. Este fél 8 órakor: *Tulbuzgó fiatalember.* Bérlet C.

Csütörtökön este fél 8 órakor: Először! *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Pénteken este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Szombaton este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Vasárnap délután fél 4 órakor: *Nem élhetek muzsikaszó nélkül.* Kardoss Géza fellépte. Mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Szombat délután 3 órakor: *Kék mazur.* Zónaelőadás.

Szinházi iroda hirei:

A Diákszerelem mai bemutató előadására minden jegy elkelt

A **Diákszerelem** többi reklámjáról a mai premier közönsége gondoskodik.

iTz este egymásután

Diákszerelem

A Gaucho

Douglas Fairbanks és Supe Veller legujabb filmje. Bemutatja pénteken a Vigszinház mozgó.

Douglas Fairbanks hosszu szünet után ismét meg fog jelenni a közönség előtt a Gauchó cimü ragyogó 10 felvonásos filmben. A darab tartalma röviden az, hogy egy bucsujáróhelyen hogy térül meg Gauchó, a vad lovas...

A tartomány urának, a kapzsi Ruisnak az emberei megjelennek a bucsujáróhelyen és magukkal akarják vinni a sok aranyat, amelyet a szegények segélyezésére gyüjtött a kegyhely pátere. A Gaucho és a százakra menő lovas társai Ruis emberei akarják megtámadni. A Gaucho

egyedül megy le a városba és hallatlan bravurral kényszeríti a csapatok parancsnokát, hogy adja neki és embereinek a várost.

A kegyhely páterének kegyes szavai

az első olyan érzést váltotta ki szivéből, amely hasonlit a hithez.

Az elővezetett foglyok között van egy leprás is, akit arra itél, hogy egy órán belül távozzék és lőjje agyon magát, mert a jelenléte mételyt terjeszt. Amikor megkérdezik Gauchót, hogy miért hozott ilyen kegyetlen ítéletet, azt feleli, hogy

hasonló helyzetben önmagával is igy cselekedne.

A leprás megfogja és ezzel

megmételyezi a Gauchót, aztán gunyos kacajjal vágja fejéhez: „Most tedd meg, amit nekem parancsoltál, menj és öld meg magad".

A Gaucho egy percig sem habozik, ugy érzi, nincs helye az emberek között és

egy erdőbe iovagol, hogy végezzen magával.

A kegyhely őrzőleánya titokban követi, visszatartja szándékától és buzgó imádkozás közben megfürdeti kezét a csodatevő forrásban. Csoda történt: a Gauch kezéről eltüntek a leprasebek és az eddig hihetetlen férfi szivében áhitatos hit kél életre.

Ruis csapatai élén a kegyhely ellen vonul és az a szándéka, hogy

nemcsak a felhalmozott kincseket kaparintja meg, de leszámol Gauchóval is.

Árulás révén sikerül elfogatni Gauchót, de börtönbe záratja a kegyhely őrzőlányát és a pátert is. Gaucho megszökik börtönéből, legyőzi embereivel Ruis csapatát és kiszabadítja a pátert és az kegyhely őrzőlányát. Buzgó imával borul le a kiszabadítottakkal együtt az oltár elé, hogy hálát adjon csodatételének, amellyel

nemcsak testét, de lelkét is megváltotta.

A nagyszerü rendezés, izgalmas és fordulatos mese a filmet az évad egyik legjobb alkotásává teszik.

Mozgószinházak műsorai.

Vigszinház:

Szerda, csütörtök. Nov. 13 és 14. Dobores Del Rio legujabb világfilmje:
ARAMONA.
Szerelmi történet, 10 felvonásban.
Megelőzi:
ELFELEJTETT ASSZONYOK.
Társadalmi dráma, 7 felvonásban.
Főszereplők:
Corway Tearle; Dorothy Sebastian.

Apolló:

Szerda, csütörtök. Nov. 13 és 14.
Két attrakció! Egy előadásban!
A PRÉDA.
(Senki leánya.)
Artista dráma, 8 felvonásban.
Főszereplők:
Eweline Holt, Warwick Ward, Mac Laglen, J. Hamilton és M. Forescu.
Megelőzi:
Zieherer világhirü operettjének filmváltozata:
A SVIHÁKOK.
Vigjáték, 8 felvonásban.
Főszereplők:
Verebes Ernő, Truus von Alten, G. Alexander és Lotte Lorring.
Jönnek, péntektől. **Apollóban:** Miltos Sills és Dorothy Mackaollel: „Bünös-e Mabel Morgan??" (Társadalmi dráma.) Megelőzi: „Asszony, akiről mindig beszélnek". Irene Rich és William Collier. — **Vigszinházban:** Douglas Fairbanksnak legujabb világfilmje: „A Gacho". (Én fogok itélni fölötte....) A női főszerepben: Lupe Vellez.

Szombaton lesz a Jogász Piknik

A debreceni egyetem nagy multra visszatekintő Jogász Szakosztálya f. hó 16-án, szombaton rendezi meg hagyományos piknikjét. Már évtizedek óta ez a kellemes, családias estély szokta megnyitni a táneszezont és a szakosztály agilis választmánya éppen erre tekintettel határoija el ezt az időpontot.

Már hetek óta folyik a rendezés, mely két irányban igyekszik előkészíteni a nagy sikerre tekintő piknikket. A vezetőség felkérésére a védnöki tisztet Olchváry Zoltán, itélő táblai elnök, Csánky Benjámin rektor magnifikusz és dr Bozóky Ferenc jogkari dékán fogadták el. A rendezőbizottság pedig, melynek élén Uray Sándor jogászelnök, Rózsa Tibor vigalmi elnök, Armós István udvarnagy, Szentpáli Gavallér Lajos jogászelnök, Gidófalvy Elemér vig. alelnök és Borsay Miklós alvezér áll, széles tevékenységet fejtettek ki a debreceni társadalom leg előkelőbb rétegeiben. Az estély tehát az előkelő közönség estélyi ruháival, frakkjaival és szmokingjaival, családias közvetlensége mellett impozáns elegánciát is fog mutatni.

A meghivók elküldése megtörtént azok számára, akiknek megjelenése társadalmi állásuknál vagy a jogászokkal való kapcsolatuknál fogva remélhető. Az estély fél 10 órakor fog megnyittatni a Bika kistermében.

Jegyek elővételben a Bika halljában kaphatók pénteken délután 3—6, szombaton egész nap és szombaton este a pénztárnál. A közönség egyes észrevételeit, kéréseit, vagy meghivók igénylését ugyanott a rendezőség felveszi.

Humor az analfabéta plakátok körül

Egy szellemes ember, kinek sulyos aggályai vannak a tanfolyamok megszervezésével kapesolatban.

A „Debreceni Ujság és Hajduföld" vasárnapi számában „Ezt olvassátok, analfabéták" cim alatt egy közlemény jelent meg, melynek irója — ki bizonyára nagyon szellemes ember és az analfabétáknak, ha inkognitóban is, de önzetlen pártfogója — „már csak a humor kedvéért is" mélységes aggályait közli azon plakátokkal szemben, melyeket az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság az analfabéta tanfolyamok megszervezése érdekében a város hirdetési oszlopain kifüggesztetett, mert hiszen azok — ugymond — direkt az analfabátékhoz intézik szózatukat, tehát azokhoz, kik irni-olvasni nem tudnak. Humoros állapot ez bizonyára s ha a valóságnak megfelelő, ugy nem lehet csodálkozni, ha annak nyomán önként jelentkeznek az aggályok, nemcsak a szellemes, de a hétköznapi emberek lelkivilágában is, kik ezen plakátokat esetleg figyelmen kivül hagyva, el sem olvasták azokat, pedig a felhivás jó nagy betükkel kiszedett első sora már is devalválja a cikkben szereplő humor nagyságát, mert hiszen az igy hangzik: „Debrecen polgáraihoz".

Nem látjuk azért szükségét annak, hogy a kérdéses felhivást — mely városunk különböző hirdetési oszlopain ma is plakatirozva van — e helyen a maga egészében ismertessük, csak a cikk irója egyenes óhajának, kérésének igyekszünk már most hivatásszerüen eleget tenni, amidőn a nagy nyilvánosság előtt közöljük azon szerény megállapításainkat, mely szerint az analfabéták ezen általunk ismeretlen patrónusa irni nagyszerüen, szellemesen, humorosan tud és éppen ezért látjuk szükségét annak, hogy olvasási készségének is (az értelmes, mélyen átgondolt olvasási formát értjük) továbbfejlesztése céljából — pártfogoltjaival együtt — mielőbb jelentkezzék a hirdetett tanfolyamra, nehogy az általános müveltségi állapot megjavítását célzó ezen hivatásos kulturmunka keretén belül, késedelmes jelentkezése folytán, legnagyobb sajnálatunkra talán éppen a plakátolvasásról tartandó szakelőadáson ne vehessen részt, illetve kellő oktatásban ne részesüljön.

Mert: a kérdéses plakátnak egyetlen betüje sem nyomatott az analfabéták számára, hanem igen is azokhoz a nemes lelkü, embertársát szerető, tisztelő és a haza szent érdekeit szolgáló, komoly gondolkozásu s feltétlen olvasni tudó egyénekhez szól, kiknek a haza boldogabb jövőjét illetően szinién aggályaik vannak mindaddig, míg felnőtt felebarátjaikat, magyar testvéreiket a tudatlanság sötét homályában látják küzdeni az élet nehéz gondjaival. Igy ezen kifüggesztett plakát felhivásának eleget tenni nemcsak lelkiismereti kérdés, de minden igaz magyarnak hazafiui szent kötelessége is. Humort pedig egy országos és nagyjelentőségü kulturmozgalom nehéz feladatok megoldását célzó munkájába vegyíteni vétkes könnyelmüség, melynek esetleges következményeiért természetesen a felelősséget vállalni kell.

Őszinte hálás köszönettel vesszük tehát, ha pártfogolt analfabétáit mielőbb jelentkezésre hivja fel s reméljük, hogy a jövőt illetően a falragaszok nyomtatott betüit nagyobb figyelemmel átolvassa propagálójává válik különösen azon felhivásoknak, melyek valamely magasabb nemzeti szempontok szolgálatában álló kulturintézmény sikerét vannak hivatva előmozditani.

A tanfolyamok vezetősége.

A ref. tanitók müsoros délutánja

A „Debreczen" vasárnapi száma rövid cikkben jelezte, hogy a ref. egyház 99 tagot számláló tanitótestülete, 17-én, délután öt órakor a Kossuth uccai templomban, — özvegyei és árvái javára, — ünnepélyt tart.

A rendezőségnek sikerült megnyerni közreműködésre Nagy Ferenc sárrétudvari ref. lelkészt, a kitünő szónokot és melegszivü poétát, akinek a verseit a „Debreczen" hasábjairól már sokan olvashatták.

Akik néhány esztendővel ezelőtt hallgatták őt a Nagytemplomban, mikor Amerikából látogatóba jött haza, azok nem feledhették el akkori prédikációját s most bizonyára sietni fognak, hogy újra hallhassák és szivükbe zárhassák beszédét.

Nagy érdeklődéssel várhatja a közönség vitéz Mártha Béla makói orgonista-kántor szereplését is. Mestere ő úgy az éneknek, mint az orgonának.

Gergely Ilona tanitónő már nem ismeretlen a debreceni közönség előtt. Vallásos kötelmények előadásával mindig magával ragadta a hallgatóságot.

Egy vallásos énekszámmal szerepel a tanitó vegyeskar, Bodnár Lajos zene tanár vezetésével.

Az elő- és utóimát Magyar Bertalan segédlelkész mondja.

A rendezőség a müsort nagy gonddal állította össze s ötven fillérért árusitják a tanitótestület tagjai.

Szeretettel várják és hivják a szülőket és tanügy barátokat. Derék tanitóink megérdemlik a pártfogást, hiszen hálánk törlesztésére mi az az ötven fillér?

Müsor:

1. Kezdőének: 4. dicséret.
2. Közének: 134. zsoltár 1—2 verse.
3. Bibliát olvas és imádkozik Magyar Bertalan s-lelkész.
4. Orgona-szóló. Előadja: vitéz Mártha Béla makói orgonista-kántor.
5. Prédikál: Nagy Ferenc sárrétudvari lelkész.
6. Énekel saját orgonakisérete mellett: vitéz Mártha Béla.
7. Szaval: Gergely Ilona „Dóczi intézeti" ref. tanitónő.
8. Énekel a Tanitói Vegyeskar, Bodnár Lajos tanár vezetésével.
9. Záró-imát mond: Magyar Bertalan segédlelkész.
10. Közének: 135. zsoltár 1 verse.

Müsormegváltás: ötven fillér.

Adományokat a nemes célra köszönettel fogad az egyesület.

Esküvői fénykép-
különlegességek
nagyitások,
családi-, csoport
és gyermekfénykképek legszebb
kivitelben készülnek.
LIENER
műtermében
Csapó ucca 1. sz.
Telefon 17-22.

A NAP HIREI

Telegdi Róth Károly egyetemi tanár előadása a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon

Tegnap délután kezdte meg előadás sorozatát dr **Telegdi Róth** Károly egyetemi tanár, mely bevezető előadás a legszebb igéret arra asorozatos ismeretterjesztő előadásokra, mit a Népszerü Főiskolai Tanfolyam tervbe vett. A Tisza István Tudományegyetem uj tanára a föld geológiai életéről, a geológiai formák és korok kialakulásáról kezdte meg vetitett képes előadás-sorozatát. Erről a mégis csak elvont és a laikus előtt terre inegnita témáról meggyőző erővel, lelkes felkészültséggel és nagy, alapos tudással kezdte meg előadás sorozatát olyan elvezetes formában és lendületes előadásban, mely egyszerre megnyerte hallgatósága kegyét. Kár, hogy nem volt megérdemelten nagyobb érdeklődés, mert ez a téma és tárgy ilyen előadásban nem csoportokat, de tömegeket érdekel. A képeket is a legnagyobb gonddal és az ábrázoló előadás hozzáértésével válogatta össze az előadó.

A bevezető előadást azzal kezdte, hogy a föld felületén alakulatokat, tengert és száraz földet ismertette pár szóban, majdjárt áttért a geológiai alakulatokra érintvén a hegyképződést. — A hegyképződés érintése után azonnal azoknak a gelógiai alakulatoknak életét adta vissza szines ismertetésben, amit közönségesen hegynek nevezünk. — A hegy és hegységek folytonos kopása, a corrozió, hideg és meleg, jég pusztitó munkája, völgyképződés voltak azok a kiemelkedőbb pontok, melyek a letarolást, azt az örökösnek látszó és valóban örökös természeti nagy munkát, a hegyek pusztulását elősegitik, illetve munkálják. — Majd áttért az ugyanezen uton keletkező épitő munkára, mit a letarolt hegyekből épit a tenger a belehordott törmelékek és állatok elpusztult teteméből, mire példa csaknem minden hegy és hegység, melyben s melynek kőzeteiben, és kövületeiben megtaláljuk az egykori tenger épitő munkájának maradványait.

A neves előadó a rétegeződés, gyürődés és tengeri lerakódás ismertetésével zárta be előadását, igérvén, hogy a következő alkalommal folytatja. Különös érdeklődés előzheti meg ezt az előadás sorozatot, mert az előadó beigérte, hogy ennek az előadás sorozatnak a folyamán a magyar föld tengeri lerakódásaira, illetve a magyar földet boritó tengerről is külön előadásban fog megemlékezni.

— **A Templomegyesület vallásos szakcsoportja,** pénteken este hat órakor, a Kollégium dísztermében összejövetelt tart. Ennek keretében Magyar Bertalan a „Vasárnap" társszerkesztője, aktuális témáról ad elő. Belépődij nincs. Mindenkit szivesen lát az elnökség.

x Heti előjegyzési naptárak megérkeztek. Német meséskönyvújdonságok, fényképeszeti albumok beragasztásra és bedugósak, gyönyörü újdonságok olcsó árban kaphatók, — Springer papir- fotocikk szaküzletben. Telefon: 10—57 szám

Mi történt Szép Kati kendőjével?

Furcsa hamistanuzási bünper a debreceni törvényszék előtt.

Gondatlanságból tett hamistanuzással vádolva kerültek tegnap a debreceni törvényszék elé *Watta* Mátyás hajdunánási napszámos és a vele vadházasságban élő *Török* Zsófia. A bünper előzményei igen érdekesek.

Még 1927 juliusában *Lente* Zsigmond hajdunánási lakosnál cselédként szolgált Török Zsófia. Wattával már ekkor is meleg barátságot tápláltak egymás iránt és az idilt kiegészitette *Nagy* Antal földmüves, aki viszont az ugyancsak Leventéeknél szolgáló *Szép* Katalin leányzónak csapta a szelet.

1927 julius 27-én együtt volt a társaság a cselédszobában Nagy Katalin kivételével, aki ekkor már az istállóban aludt. Ráterelődött a szó és ekkor Nagy Antal azt a kijelentést tette, hogy: „Engem szeret a Kati!" A többiek erre csaknem nevettek, mire a büszkeségében sértett férfiu tiz liter borban fogadást ajánlott fel, hogy bebizonyitja igazát. A többiek ráálltak.

Nagy Antal ekkor kiment és körülbelül egy óra mulva visszajött, karján a Szép Katalin kendőjével. Büszkén kiáltotta oda a többieknek: „Na, ugye, hogy engem szeret a Kati?"

A dolognak azonban folytatása is lett. Szép Katalinnak a következő nyáron gyermeke született és mikor Nagy Antal ellen tartásdij iránt megindította a pert, ennek során Watta Mátyás és Török Zsófia nem gondolva a dátum fontosságával, ugy vallottak, hogy az a bizonyos eset a kendővel ősszel történt, nem pedig julius 27-én. Később azonban kiderült, hogy a gyermek apja egy Kónya Péter nevü földmüves, akivel a csintalan leányzó szintén jóban volt. Igy azután a bíróság ezt az utóbbi férfit marasztalta el a tartásdijban, Watta Mátyás és Török Zsófia ellen pedig gondatlanságból tett hamistanuzás miatt indult eljárás.

A tegnapi főtárgyaláson a vádlottak ártatlanságukat hangoztatták és bünösségüket a tanuk sem tudták igazolni. Igy aztán a kir. ügyész elejtette velük szemben a vádat, mire a törvényszék ebben a furcsa ügyben a további eljárást megszüntette.

— **A tanitóképzősök teaestélye.** — Folyó hó 16-án, szombaton rendezi a ref. tanitóképzőintézet szokásos tánccal egybekötött zártkörü teaestélyét, Az eddigieknél nagyobbszabásunak igérkező mulatságot a rendezőség különböző érdekes müsorszámokkal igyekezett gazdagitani. Egyik kiemelkedő müsorszám az intézet cserkészéletének filmen való bemutatása. A meghivókat kibocsátották. Esetleges meghivóigényeket Szabó Imre és Metzger János V. o. tan. főrendezőknél kérjük bejelenteni. Értesitik a t. közönségüket, hogy a müsoron feltüntetett teajegyek árához 15 fillér vigalmiadót szednek. — A tiszta jövedelem az intézet cserkészcsapatának táborozási alapját egészíti ki. Felülfizetéseket köszönettel nyugtáz A rendezőség.

x Őszi és téli divatlapok legnagyobb választékban, úgyszintén kalap és fehérnemü divatlapok is állandóan kaphatók. Antalfy József cégnél: Szent Anna és Varga u. sarok.

Őszi szezonnyitó vásár

PETRIK KÁROLY

rőfös- és rövidáru üzletében, Szent Anna-u. 5.

1 mtr. jó chiffon . . .	—.85 P.
1 mtr. I-a, I-a tennisz	—.80 „
1 mtr. szintartó divat flanel	1.75 „
1 pár melirt harisnya	—.60-tól
1 pár angol melirt harisnya	1.48 „
1 pár angol gyapju harisnya	2.90 „
1 mtr. 150 cm. széles, férfi ruhára alkalmas szövet	8.90 „
1 mtr. ruha casa . . .	2.20 „
1 mtr. kitünő vatelin	3.80 „
1 drb. női téli reform nadrág	2.90 „

Férfi öltöny és télikabát szövetek, szabó kellékek, női, férfi és gyermek pulóverek, kötött kabátok, női kalap kellékek óriási választékban.

Divatujdonságok naponta érkeznek

Jó minőség! Nagy választék!

Szolid, szabott árak!

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti november hó tizenharmadikán:

Időjárásunkat a nyugateurópai ciklonok mozgása egyelőre még mindig kedvezően befolyásolja. A téli légáramlás, amelyben ma volt részünk, meleg szubtropuszi levegőt hozott területünkre, s noha napközben kevés csapadék is esett, a felhőzet a tegnapihoz képest kevesebb lett. A hőmérséklet igy erőteljesebben emelkedett. A mai maximum 14.2 C. volt, a tegnapinál többmint 2. C.-vel magasabb s az éjjeli legalacsonyabb hőmérséklet is alig sülyedt a 10. C. alá.

A nyugati ciklonok gyengülése folytán jelentős változás az időjárásban egyelőre nem várható.

Időprognózis: **Egyelőre felhős és enyhe idő várható, továbbra is kevés csapadékkal.**

— **Péntektől Apollóban:** Bünös-e, Mabel Morgan és Asszony, akiről mindig beszélnek.

— **Dr. Hankó Béla vetitettképes előadása a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon.** A Kollégium dísztermében 14-én, csütörtökön, hat órakor, dr. Hankó Béla egyetemi tanár folytatja, „A megújhodás az állatvilágban" c. előadását, vetitettképekkel. — Hétfőn hat órakor Stolp Ödön gazdasági akadémiai tanár folytatja előadását. A beléptidíjat a rendezőség a fontos kultúrális célra való tekintetből csak a minimálisra szabta. A jegyek ára egy-egy előadásra harminc fillér, bérletjegy 2 pengő. Egyetemi hallgatók s tanulók félárujegy váltására jogosultak. Jegyek Springernél, (Piac ucca, főposta mellett) és az előadás előtt a diszterem előszobájában kaphatók.

x „Ruzieska" mütermében már megkezdődtek a karácsonyi gyermekfelvételek. Tulajdonos Kiss Rózsi.

x Őszi- és téli angol szövetek érkeztek Szabó Lászlóhoz, Széchenyi u. 1 .szám.

— **Vacsora a Kereskedelmi Csarnok tagjai részére, akiket beválasztottak a törvényhatósági bizottságba. Szombat este félkilenc órai kezdettel, a Kereskedelmi Csarnok azon tagjai részére, kiket a törvényhatóság tagjainak megválasztottak. A Csarnok 38 tagját választották be a törvényhatóságba és éppen ezért a tiszteletükre rendezett vacsorán a főispán és polgármester is megjelenik. A vacsorán résztvenni kivánók ezirányu szándékukat csütörtök estig jelentsék be a Csarnok igazgatójánál.**

— **Kaland az országúton** részeg legényekkel és befőttes üvegeket szállító kocsissal. Ez év nyarán történt, hogy egy debrecenkörnyéki uradalom kocsisa: Szántai Sándor, befőttes üvegeket szállított be, szekéren a városba Az országúton utolérték a szekeret Bösezörményi Gábor, Váradi Sándor és Oláh István földmives legények és felkéreztek a szekérre. A kocsis viszont félt, hogy a láthatóan illuminált állapotban levő legények összetörik a befőttes üvegeket és ezért a kérésük teljesitését megtagadta. Emiatt azután a legények dühbejöttek és felugráltak a kocsira, összetörték a befőttes üvegeket és kényszerítették a kocsist, — hogy vigye be őket a városba. A garázdalegények ellen súlyos testisértés miatt indult meg a bünvádi eljárás. Ügyüket tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa. A sértett és a tanúk vallomásaiból bünösségük beigazolást nyert és ez alapon a törvényszék Böszörményi Gábort és Váradi Sándort öt-öthónapi, Oláh Istvánt pedig háromhónapi fogházbüntetéssel sújtotta. — Az ítéletet a vádlottak megfellebbezték.

Gyászrovat

Ifj. Kozma István, IV. éves tanitóképezdei tanuló életének 22-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 14. napján, délután 2 órakor lesz, a Böszörményi ut 28-ik számu házunktól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Nagy Jánosné szül. Klosz Lujza életének 36-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután 2 órakor lesz, a Szent Anna uccai kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Jeszkó Mihály életének 78-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15. napján délutá 3 órakor lesz, a Szt. Anna uccai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szt. Anna uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Kiss Erzsike életének 6-ik havában meghalt. Temetése folyó hó 14. napján délután 2 órakor lesz, Homok-kert, K. Tóth Kálmán ucca 32. számu gyászházunktól, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad uccai temetőbe. A temetést Gebauer K. és Társa tem. váll. rendezi.

Szabó Gábor életének 87-ik évében meghalt. Temetése folyó hó 14-én délután 3 órakor lesz, a Hatvan uccai temető halottasházától, a református egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Pénzes Margit életének 13-ik napjában meghalt. Temetése folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor lesz, Sámsoni ut 9. számu gyászháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Gebauer K. és Társa tem. váll. rendezi.

---

x **Bartalis tánciskolájában** minden vasárnap délelőtt, 11—1 óráig diákössztánc. Legjobb tánczene Bartalisnál.

— **November hó tizenhetedikén lesz a Szefhe teaestély.** November hó 17-én vasárnap lesz az idény egyik legsikerültebbnek igérkező teaestélye, mit a Szefhe rendez, az Egységespárt helyiségeiben, a legnagyobb körültekintéssel és felkészültséggel. A teaestélyt rövid műsor vezeti be, majd utána tea és tánc lesz. Már is igen nagy érdeklődés előzi meg ezt a mindentekintetben szép sikerünek igérkező estélyt.

— **Szathmáry Endre, a Csokonai Színház karnagya zenésitette meg Szalacsy Rácz Imre verseit,** melyeket T. Timár Ila, a debreceni közönség dédelgetett primadonnája énekel, dec. hó nyolcadiki szerzőiestjén Szalacsy Rácz Imrének. A kiváló előadókból és szavalókból, énekesekből összeállított műsoru szerzőiest iránt már is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Rövidesen a teljes műsort és a jegyelőjegyzést is közé teszi a rendezőség.

— **Téli és tavaszi tanulmányútak.** A Párizsi Magyar Diákegyesület Utazási Osztálya, amely a Mefhosz. tanulmányútjait rendezi és az elmúlt nyáron 17 tanulmányútat ndított, 600 egyénen felüli résztvevővel, Európa különböző országaiba a tél és tavasz folyamán az alábbi útak megrendezését vette tervbe, 1. December hó végén 15 napos párizsi tanulmányútat. 2. a) Spanyolország, b) Egyiptom, Szentföld. 3. Februárban Olaszország, Sicilia, Tunis, Alger, Riviera. 4. Április hóban a) Olaszország, b) Konstantinápoly, Athén, c) Páris, Riviera, Felsőolaszország. — Az útakra vonatkozólag prospektus a napokban fog megjelenni amelyek az Utazási Osztály, (Budapest, IX. Ferenc körút 38. szám, földszint 2. ajtó). (Telefon: Automata 872—74), bárkinek díjmentesen megküld. Hivatalos órák naponként délután 4—6 óra között.

Egy kabai hentes és felesége 800 pengőt vett fel jogtalanul egy debreceni háztulajdonos házára

Az itélőtábla börtönbüntetéssel sujtotta őket.

Ez év januárjában a Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezetnél megjelent egy férfi és egy nő. A nő mint Sallay Zsuzsánna debreceni háztulajdonosnő igazolta magát és a Nyil-utcai házára 800 pengő kölcsönt vett fel. A férfi igazolta, hogy a hölgy tényleg az, a kinek magát megnevezte. Körülbelől egy hónappal azután Sallay Zsófia el akarta adni a házát és ekkor megdöbbenve értesült arról hogy a házára 800 pengő rá van táblázva. Felsietett a rendőrségre és megtette a feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki a házára ilyen vakmerően vett fel kölcsönt.

A megadott személyleirás alapján a rendőrség csakhamar kézrekeritette a tetteseket Kertész Mihály kabai hentes és ennek felesége személyében. Nem is tagadták a dolgot, bevallották, hogy nyomorogtak és igy akartak pénzhez jutni, hogy üzletet nyithassanak. — A debreceni törvényszék pár hónapal ezelőtt tartott tárgyalást ügyükben és a bizonyitási eljárás adatai alapján Kertész Mihályt egy évi, a feleségét pedig hat hónapi börtönre itélte. A bejelentett felebbezések folytán tegnap a debreceni itélőtábla Perjéssy tanácsa elé került ez a csalási ügy. — Az itélőtábla a törvényszéknek Kertésznére vonatkozó részét helyben hagyta, a Kertész büntetését ellenben másfél évi börtönre emelte fel.

— **Házasság.** Lakay Anna Mária Pusztaecseg és Áts Ernő Nagycsere, házasságot kötöttek.

— **Péntektől Apollóban:** Bűnös-e, Mabel Morgan és Asszony, akiről mindig beszélnek.

— **A Biharvármegyei Egyetemi és Főiskolai Hallgatók bálja Derecskén.** Folyó hó 9-én, este, a Biharvármegyei Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Köre Derecskén rendezett műsoros tánccestélyét, mely a remélt sikert hozta. Réthy Ali és zenekara a „Bagdadi kalifa" nyitányt játszotta első számként, majd Szilágyi elnöki megnyitójában részletesen ecsetelte a ma nagyon is aktuális diákszociális probléma sötét oldalait. Utána gr. Wass Albert olvasott fel nehányat megkapó költeményeiből, majd Vecsey Pirike idillikus táncával aratott osztatlan sikert. Egy vígjáték után Szücs László énekelt meleg hangján néhány izigvérig magyar nótát, zenekarikisérettel. Végh László lendülettel szavalt saját költeményeiből. A műsor egyik legszebb száma: Bogdán Manci és Gáspár Gazsi táncduettje, Pierot és Pierette, után egy bohózat zárta be a műsort, majd a gazdász zenekar rázendített az „Azért, hogy én bé vagyok sorozva..." kezdetü csárdásra s hatig Réthy Ali pompás szalonzenekarával felváltva húzták, szünni nem akaró újrázások közepette a talpalá valót. A kevés, de válogatott közönség hajnali világosságnál, egy kedves emlékkel gazdagabban széledt el.

— **Péntektől Apollóban:** Bűnös-e, Mabel Morgan és Asszony, akiről mindig beszélnek.

— **Kultúrdélután az Iparoskörben.** Az Iparos Ifjúság Önképzőköre, folyó hó 17-én, vasárnap délután négy órai kezdettel tartja szokásos kultúrdélutánját, melyen dr. Veress István tnk. igazgató tart előadást „A színház, mozi és ponyvairodalom szerepe az ifjúság életében" címmel. Teljes műsort a legközelebbi számban közöljük

— **Meghalt az életúnt cselédleány.** Hudeczky Erzsébet nyirábrányi születésü debreceni cselédleány marólugot ivott. A szerencsétlen leányt kiszállitották a belgyógyászati klinikára ahol gondos ápolás alá vették. Nem lehetett megmenteni az életnek. Hudeczky Erzsébet mára virradóra a belgyógyászati klinikán súlyos belső sérüléseibe belehalt.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be Szabó József—Takács Mária. Kun Dániel—Kiss Ilona.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Szipál Károly fényképész, lány Mária. Vértesi István tehenész, fiú Imre. — Krifka Gyula honvéd, fiú János. — Babai Ferenc szabómester, l. Klára. Varga Ferenc kocsis, fiú Ferenc. — Vágányik János földmives, fiú Imre.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Fischer Lipót rk. 68 éves, Piac u. 63. szám. — Fried Miklós izr. 20 éves Csapó ucca 28. szám. — Kovács István ref. 22 éves, Böszörményi út 28.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, olcsóság

CIPŐ

akciónkat tovább folytatjuk. Még mindig alanti olcsó árak vannak érvényben:

Női Abbé cipők . . .	P 16.—	Férfi barna félcipő .	P 18.—
Női füzős félcipő . .	P 10.—	Férfi lack félcipő . .	P 20.—
Női füzős magas . .	P 14.—	Férfi duplatalpu, sport cipő	P 26.—
Női füzős boka . . .	P 16.—	Bunda cipő	P 22.90
Női füzős és csattos, posztó	P 10.80	Gyermek cipők . . .	P 3-tól
Férfi egész cipő . . .	14—16		

Csak azért tudunk ilyen olcsók lenni, mert készpénzért veszünk és készpénzért adunk!

Rövidesen kijövünk olcsó hócipő árainkkal! — Áruink minőségéről cégünk 30 éves fennállása szavatol.

NEUMANN MIKSA Debrecen, Piac-utca 41.

Áldott állapotban lévő nők és ifjú anyák

a természetes „Ferenc József" keserüviz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyitás főképviselői a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbizhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserüvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Kizárólag hölgyeknek

Tisztelettel értesitjük a m. t. vevőinket, hogy kézimunka és fiuző üzletünket saját házunkba Miklós u. 5. szám alá helyeztük át (Goldstein Karolin céggel együtt), ahol módunkban van az összes kézimunkacikkeket nagy választékban forgalomba hozni.

További szives támogatásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel

„Elysée" kézimunka müterem
Hoffer Testvérek.

x **B. Vattay Margit tánciskolájában** folyó hó 18-án, ifjúsági és baby-kolon kezdődik, Péterfia ucca 30. szám.

— **Péntektől, Vígszínházban:** Douglas Fairbans legújabb világfilmje: „A Gaucho".

— **A vámospéresi ref. gyülekezetben ismét megkezdődött a téli épitő munka, Isten országa terjesztéséért.** Nov. hó 10-én, vasárnap, lelkiáldásokban dús vallásos este volt a ref. iskolában, hol a gyülekezet munkás lelkésze lelkes tanitói kar buzgólkodtak azon, hogy egy áhitatos óra csendességében felemelkedjenek az imádkozó szívek a szeretet Istenéhez. — Műsor a következő volt: 1. Közének: 84. zsoltár, „Óh seregeknek Istene". 2. Ima: Mondta: Bartha Dezső ref. lelkész. — 3. Eredj ha tudsz. Végváritól, szavalta Vida Kálmán ref. tan. 4. Bibliát olvasott: Béres Antal ref. tan. 5. Szállj imán, Sajó Sándortól. Szavalta Eötvös Gizella. 6. A munka. Felolvasta: vitéz Dobos Sándorné ref. tanitónő. — 7. Trianoni határkövek, F. Kovács Kálmántól, szavalta Hegedüs Juliánna. 8. Az Ösz üzenete, Jámbor Lajostól, szavalta: Nagy Mária. 9. Ima: Mondta: Bartha Dezső lelkész. 10. Közének: 89. zsoltár: „Az Urnak irgalmát".

x **Mindenki nyer,** aki résztvesz a Magyar Magazin újszerü osztálysorsjáték akcióban. — Nagytömegü sorsjeggyel vesz részt a Magyar Magazin az 1929—30. évi állami osztálysorsjátékon és az egész nyereségét a lap előfizetői között készpénzben osztja szét. A részletes feltételeket és játéktervezetet a Magyar Magazin november 1-i száma közli, mely ezenkivül is rengeteg szenzációval szolgál. A Palau-szigeti nászünnepségek festői fotókkal tarkitott érdekes leirásán kivül, ragyogó felvételeket közöl az éjjeli Budapestről. A magyar irodalom reprezentánsai: Babits, Karinthy és Kosztolányi érdekes nyilatkozatokat adnak le a színpad és film harcáról. A lap kiemelkedőbb érdekességei: Interju Kelennel (eredeti karikaturákkal), Modern lakás (tervillusztrációkkal), a népszerü Logiai nyomozás rovat közli a múlt szám feladatának megoldását. Aktuális Magazin. Rejtvénymagazin. Remek fotók, rajzok, novellák és versek. A lap ára 1 pengő. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget ucca 26.

Mindenkinek

érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészitve. — ezt megtalálja Keresztesy uri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

Csak egy mosolyt

TÉVEDÉS.

— Maga itt kávéskanalakat dug a zsebébe és még azt meri mondani, — hogy tévedésből történt? Tévedésből nem dug az ember ilyesmit a zsebébe.

— Dehogy nem, én azt hittem, hogy ezüstkanalak s csak most látom, hogy nem azok.

HÁZASTÁRSAK.

Férj: Bebiztosítottam magamat baleset ellen. Most már bizonyosan nem esik bajom.

Feleség: Hátha mégis szerencsénk lesz!

— **Péntektől, Vígszínházban:** Douglas Fairbans legújabb világfilmje: „A Gaucho".

— **Aki a fejét kereste.** Az egyik szegedi külvárosi uccában egy őrült fiatalember nagy rémületet keltett a járókelők között. Kezében egy késsel badonászott és foltyon ezt kiabálta: Hozzák utánam a fejemet, bent hagytam az asztalon. Csak nagy erőfeszítéssel tudták ártalmatlanná tenni a dühöngőt, aki közben két embert súlyosan megsebesített.

x **Ilyen időben** van az ember a legtöbb szervek megbetegedéseinek kitéve. Aki naponta néhány Panflavin-pasztillát elszopogat, megelőzi a fertőzés veszélyét.

— **Péntektől, Vígszínházban:** Douglas Fairbans legújabb világfilmje: „A Gaucho".

— **Meghalt özv. Krudy Gyuláné.** Nyiregyházáról jelentik: A régi idők egyik szomorú itt felejtett alakja tűnt el örök időkre, özv. Krudy Gyuláné, 48-as honvédszázados özvegye, hosszú, súlyos szenvedés után ma hajnalban elhunyt. A köztiszteletben álló matróna évek óta súlyos nélkülözések között tengette életét, úgyhogy nagy szegénységben élő családja alig tud gondoskodni eltemettetéséről. Leánya Krudy Ilona az egyik nyiregyházi lap útján kérte a nyiregyházi közönséget, hogy a temetés költségeinek előteremtéséhez jótékony adományával hozzájárulni szíveskedjenek.

— **Agyonsújtotta a villamosáram.** Kiss István kaposvári asztalossegéd, villanyszerelés közben hozzáért a vezetékhez és az áram agyonsújtotta.

— **Egy asszony megölte az öccsét.** A Somogy vármegyei Surd községben tegnap délután Imre György földmives felesége Ros Katalin összeveszett az öccsével, Ris Istvánnal és a veszekedés hevében Imre Györgyné felkapta a konyhakést és öccse hátába döfte. A szerencsétlen fiú azonnal összesett és a nagykanizsai kórházba szállítás közben kiszenvedett. A gyilkos asszonyt a csendőrség letartóztatta.

— **Letartóztatták a zsilvölgyi bányászokat, mert a francia szakszervezetektől segélyt fogadtak el.** Brassóból jelentik: A Brassói Lapok jelentése szerint a francia szakszervezetek pénzsegélyt küldtek a zsilvölgyi nyomorgó bányászoknak. A rendőrség letartóztatta mindazokat a munkásokat, akik kaptak a segélyből.

FELHIVÁS.

Ezen uton kéretnek fel a Jókai FC játékosai, hogy ma, folyó hó 14-én este a Kis-Debrecen vendéglőben tartandó szakosztályi gyülésen 8 órára okvetlen jelenjenek meg. Tárgy: a Vasas elleni csapatösszeállítás. — Intéző.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A csikágói áresés nálunk nem okozott nagyobb árrombolást

A csikágói tőzsde nagyarányu árcsése és a liverpooli tőzsde gyengébb irányzatának hatása alatt nálunk is lanyhán indult az üzlet és az árfolyamok erősen a tegnapi zárlat alatt mozogtak. Az árveszteség átlag 40—50 fillér volt. Később, zárlat előtt lényegesen javult az irányzat, minthogy a második liverpooli jelentés másfél pennyt hozott be a szenvedett veszteségből. Erre fedezővásárlások indultak meg, ugyhogy az árfolyamok lényegesen javultak.

A buza márciusra 20, májusra 15 fillérrel zárult alacsonyabban, mint tegnap. A márciusi rozs ára 21 fillérrel alacsonyabb a tegnapinál. A tengeri ára 15 fillérrel olcsóbbodott. Ez a cikk mindvégig aránylag jól tartotta pozicióját, mert állítólag exportkereslet mutatkozik benne.

A készárupiacon ugyancsak lanyha az irányzat. A malmok tartózkodása következtében a forgalom még szükebb keretek között mozgott, mint tegnap és összesen 17 és félvagon buza eladását jelentették be 20 fillérrel alacsonyabb áron, mint tegnap. A rozs forgalma valamelyest javult, 18 vagon kelt el 10 fillérrel olcsóbban, mint tegnap. A takarmánypiacon erősebb üzlet volt tengeriben és zabban, az irányzat azonban itt is lanyha volt. A tengeri 20, a zab 25—30 fillérrel olcsóbbodott. A magpiac üzlettelen, a lisztárak nem változtak.

Terménytőzsde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 22.20—22.44 (22.38), májusra 22.92—23.12 (23.11). Magyar rozs márciusra 15.80—15.93 (15.87). Tengeri májusra 15.98—16.10 (16.01).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 22.35—22.70, 78 kg-os 22.60—22.90, 79 kg-os 22.90—23.25, 80 kg-os 23.15—23.40, felsőtiszai 77 kg-os 21.30—21.60, 78 kg-os 21.50—21.80, 79 kg-os 21.75—22.00, 80 kg-os 21.80—22.05, fejérmegyei 77 kg-os 20.50—20.75, 78 kg-os 20.75—20.95, 79 kg-os 21.00—21.20, 80 kg-os 21.10—21.30, dunántuli 77 kg-os 20.50—20.75, 78 kg-os 20.75—20.95, 79 kg-os 20.90—21.20, 80 kg-os 21.00—21.30, pestmegyei 77 kg-os 20.50—20.75, 78 kg-os 20.75—20.95, 79 kg-os 21.00—21.20, 80 kg-os 21.10—21.30 P.

Pestvidéki rozs 14.20—14.30, egyéb 14.20—14.30, takarmányárpa I. 15.50—16.25, takarmányárpa II. 15.00—15.50, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.00, egyéb sörárpa 17.50—19.00, köles 11.00—12.50, repce 52.00—54.00, tengeri uj 13.20—13.40, zab I. 15.00—15.50, zab II. 13.50—14.00, korpa 9.80—10.00, lucernamag 140—170, lóheremag 100—120.

A debreceni termény- és takarmányvásár árai.

Buza (uj) 24—25, buza (uj) 22—24, rozs 13.50—14, árpa 13—15, zab 11—11.50, tengeri (szemes) 9—10.50, tengeri (csöves) 6.50—7.10, lucerna 9.50—11, széna 5.50—7.20, lóhere 8—9, bükköny 5—6.50, szalma alom 4—4.50 szalma rozs 4.50—5, tök (fehér evő) 1.80—2, répa (cukor) 1.60—1.80, répa (takarmány) 1—1.20.

Gyümölcsfaápolási tanfolyamok.

A *Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara* kerületében a földmivelésügyi minisztérium kertészeti főosztályának anyagi fedezete mellett összesen hét gócpontban fogja megtartani a gyümölcsfaápolási és védekezési őszi, téli, tavaszi és nyáreleji tanfolyamokat.

A kijelölt gócpontok a következők: *Debrecen, Nyíregyháza, Gyulaháza, Tiszabercel, Tiszalök, Nyírbátor* és *Dombrád.*

Az őszi tanfolyamok ötnapos időtartamuak és a következő időben és helyeken lesznek megtartva:

Nyíregyházán november 19., 20., 21., 22. és 23-án.

Debrecenben november 26., 27., 28., 29. és 30-án.

Tiszalökön december 2., 3., 4., 5. és 6-án.

Gyulaházán december 9., 10., 11., 12. és 13-án.

Nyírbátorban december 17., 18., 19., 20. és 21-én.

A többi tanfolyam idejét az időjárás szerint később fogja a kamara megállapítani, annál is inkább, mert ezen tanfolyamok kizárólag gyakorlati munkával összekapcsolt tanításból állanak. A tanfolyamok dijmentesek és azokon mindenki részt vehet.

A kamara által megszervezett ezen tanfolyamok összesen 63 napot vesznek igénybe és 33 község van azokba beosztva.

Nyírgyulaj községben november 20. és 21-én külön rendez a kamara általános gyümölcsészeti tanfolyamot.

Traktor-tanfolyam Debrecenben.

A debreceni mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyam folyó évi december hó 2-án nyilik meg a m. kir. fa- és fémipari szakiskolában. A tanfolyamra még néhány jelentkezőt felvesz a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara hivatala, Debrecen, Hunyadi ucca 5. szám, I. em. A tanfolyam beirási és tandija személyenként 15 pengő, mely összeg a jelentkezéskor a Kamaránál befizetendő.

Kőművesmesterek figyelmébe!

A debreceni Ipartestület kép. kőművesmesteri szakosztálya f. hó 15-én, pénteken délután öt órakor szakosztályi ülést tart több igen fontos ügyben.

A szakosztály elnöksége ezuton kéri a tagokat a feltétlen és pontos megjelenésre.

Hentesmesterek figyelmébe!

A debreceni Ipartestület hentes szakosztályának választmánya f. hó 15-én, pénteken este fél 8 órakor ülést tart.

Miután az ülésen rendkivül fontos ügyek tárgyaltatnak, a választmányi tagok feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztályi elnöksége.

Mészárosmesterek figyelmébe!

Folyó hó 17-én, vasárnap délután öt órai kezdettel tartja a debreceni Ipartestület mészáros szakosztálya az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülését.

Az elnökség ezuton kéri fel a tagokat a feltétlen és pontos megjelenésre, miután az ülésen minden tagot egyformán érdeklő fontos ügyek tárgyaltatnak.

VALUTÁK.

Angol font	27.95
Belga frank	80.10
Cseh korona	16.95
Dán korona	153.40
Dinár	10.06
Dollár	571.75
Francia frank	22.70
Hollandi forint	231.20
Lengyel zloty	64.20
Lei	3.42.5
Leva	4.15
Lira	30.05
Német márka	136.95
Norvég korona	153.40
Osztrák schilling	80.50
Spanyol pezeta	80.15
Svájci frank	111.00
Svéd korona	153,85

ORSZÁGOS VÁSÁROK SORRENDJE:

November hó 14, isütörtök: Bajna, Budapest, Edelény, Hajdúdorog, Püspökladány.

November hó 15, péntek: Aszód, Budapest, Csenger, Jánosháza, Lőrinci, Nagyrákos, Pölöske, Székesfehérvár.

November 16, szombat: Budapest, Cibakháza, Lőrinci, Makó, Szegvár.

November 17. Fegyvernek, Kóka, Kirakodóvásár: Makó, Szegvár.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatva ucca 1—3. sz. III. em. Telefon 610.

Olcsóbb lett a hus.

Tisztelettel értesitjük a husvásárló közönséget hogy üzleteinkben

1 kg. juhhus 90 fillér.

1 kg. I. rendü marhahus P. 1.40
1 kg. II. rendü marhahus P. 1.00

Kohn J. és Fiai

Szent Anna-u. 10. (uj bérpalota) — Egyház-tér 10. és Simonffy ucca 2. Kiss Gergely-féle hentesüzletben. — Egész nap nyitva.

Sodrony ágybetétet legjobb minőséget készit **Neumann** Péterfia ucca 17

Automobil hűtők

javitását gyorsan és kifogástalanul készíti:

Fülöp Miklós

bádogos mester
Debrecen, Csapó-u. 3
Telefon 9-17.

Cserépkályhák Hardmuta egyedárusitója és saját készitményü nagy választékban **Gönczy Gábor** kályhásmesternél **Csapó-u. 19.** Telefon 568. — Cserépkályhák átrakását jutányosan vállalom. —

x **Vidéki útakra** a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

SPORTHIREK

A Bocskay győzelmét várja vasárnap a Kispest ellen a debreceni közönség

A mult szezonban a Bocskay szerencsés kimenetelü mérkőzéseitől kissé elkényeztetett debreceni közönség egyre nagyobb türelmetlenséggel látta a sikertelenül vagy félsikerrel végződő meccseket. A kék-sárga csapat bizony nehezen nyerte vissza diadalrasegitő lendületét, hol a csapat egy részében, hol pedig a másikban ütköztek ki olyan hibák, amelyek megfosztatták az eredményességtől. Ragyogó kritikákat azért ebben a szezonban is kapott a Bocskay, éppen csakhogy ezek mellett a kritikák mellett nem hozott haza annyi pontot, mint amennyit elvártunk tőle.

Most már csak három mérkőzése van hátra a debreceni profiegyüttesnek. Vasárnap Kispesttel, aztán az Attilával és december elején az uj bajnoki szezonban szintén rosszul startolt, azután pedig Kalmár hiányával megbendikepelt Hungária ellen. A három mérkőzés közül csupán a Kispest meccs szinhelye lesz a Diószegi-uti pálya, a további kettőre idegen pályára, idegen környezetbe megy küzdeni a Debrecen színeit viselő csapat. Nem indokolatlan tehát az feltevés, hogy a pontszerzésre leginkább alkalmas a három mérkőzés közül a Kispest elleni, még akkor is, ha a kispesti csapat mindig nehéz ellenfele volt a formája tetőpontján lévő Bocskaynak. A debreceni környezet nagyon nagy előnyt jelent ebben az esetben s ha a Kispest szilárd védelme ellen voltaképpen nem sok kilátással veszi is fel a küzdelmet a Bocskay csatársora, a kilátások növekedni látszanak, ha arra gondolunk, hogy a hosszu eredménytelenség után most erős győzelmi akarat tölti el. Amennyiben a debreceni közönség most is kitart csapata mellett, ha biztatja, buzdító szóval segíti a Bocskayt, akkor igenis szó lehet győzelemről, szó lehet arról, hogy a csatársor áttörje a kispesti védelmet s megszerzi az anynyira áhitott két pontot klubjának.

Mindenesetre a győzelemnek egyik fontos tényezője a közönség biztatása, a „Tempó Bocskay", mely a telt tribünről és az állóhelyről zug olykor a pálya felé. És a közönség, amely vasárnap felkeresi a Diószegi-uti sporttelepet, mindenesetre szép sportot lát majd, meglátja annak a védelemnek munkáját, amely négy mérkőzésen öt pontot szerzett csapatának, csupán azáltal, hogy az ellenfél csatárainak csak egyetlen gól rugására adott alkalmat.

Vasárnap este 8 órakor a Royalban Bocskay Klubbotthonavaló

A Bocskay Futball Club — amint már hirt adtunk róla — a Royal-szálló disztermét szerezte meg arra a célra, hogy a Royal étterem egyik helyiségében lévő klubhelyiségét ünnepélyes keretek között adhassa át a tagok nyilvánosságának. Vasárnap este 8 órakor lesz a klubotthonavató ünnepség s erre az alkalomra nemcsak tánceról gondoskodott a klubotthon vezetősége a tagok és családjuk számára, hanem pompás műsort is állitott össze, amely méltóképpen nyitja meg a klubotthonavató ünnepséget. Este 8 órakor kezdődik ez a műsor, amelynek keretében a Bocskay Futball Club tagjait a Csokonai szinház legkiválóbb, legnépszerübb művészei szórakoztatják a közönséget énekszámokkal, komoly és vigjelenetekkel.

A műsor után tánc lesz, amelyet aztán éjfélkor vidám kabaré szakit félbe. Ekkor érkeznek meg ugyanis a szinháznak a Diákszerelemben szereplő művészei, akik a szinpadon és a táncteremben adnak bohókás kabarét. Ez az éjféli kabaré művészi érték tekintetében felér az ünnepségnyitó programmal, de ettől különbözik abban, hogy csupán vidám számok szerepelnek műsorán. Bizonyos, hogy a közönség még sohasem mulatott olyan jól, mint a Bocskay klubotthonavató ünnepén mulatni fog.

Az éjféli kabaré után ismét tánc következik kivilágos kivirradtig s a tánchoz kitünő zenéről gondoskodik a rendezőség.

A klubotthonavató ünnepre a Bocskay Futball Club vezetősége ezuton hivja meg a klub tagjait, akik vendégeket is hozhatnak magukkal. Belépődij a mulatságos, kedves estére nem lesz.

FELHIVÁSOK.

Felhivom a következő főreáliskolai tanulókat, hogy f. hó 16-án, azaz szombaton délután háromnegyed 3 órára jelenjenek meg a katona placon: Boldog I., Barta, Fehértói, Földessy, Glósz, Elek, Taresay, Dékány, Csige I., Fórizs. — Osztálykapitány.

Felkérem a Testvériség összes éremmérkőzésein résztvett játékosait, hogy ma este 7 órára a Kis-Debrecen vendéglőben teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: Szombati csapatösszeállitás. — Intéző.

China vasbor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

Az egész életben hü barát

SINGER

VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek. Alacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Debrecen, Piac-u. 79

HIRDETMÉNY.

November hó 14-én csütörtökön reggel 9 órakor a Teleki-utcán és folytatólag a Vigkedvü Mihály-utca, Nap-utca és a közbelévő utcákon kiszáradt utcai sorfák lesznek a számvevőség közbe jöttével elvárverezve.

Városi kertészet.

M. kir. honvédelmi ministerium.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai tüzér és nyiregyházai gyalogsági laktanya tüzhely munkáira f. évi november hó hó 25-én 13 órakor a m. kir. honvédelmi ministerium 11. osztályában (I. Disz tér 18. I. emelet 51.) nyilvános egységáras irásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok kizárólag az önköltségi áron rendelkezésre bocsájtott költségvetés és ajánlati lapon tehetők meg s ezek, valamint a szükséges felvilágositások 1929. évi november hó 7-étől kezdve 13—14 óra között I. Vár, Disz tér 18. I. emelet 51. ajtószám alatt vehetők át.

A munkálatok az épitésvezetőség ezirányu felhivására azonnal teljes erővel megkezdendők és 1930 március hó 1-ig feltétlenül befejezendők.

M. kir. Honvédelmi Minister.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY
Városi ingatlanok bérbeadására.

A város ulajdonát képező Komlóskert 13 kat. hold és 644 négyszögöl területü, valamint ugyancsak a Komlóskerti 8 kat. hold és 1015 négyszögöl területü ingatlan a beérkezett utóajánlatok folytán a városháza kistermében f. évi november hó 15. napjának d. e. 9 órájakor megtartandó nyilvános árverésen az 1929 év október 1-től számitandó 3 évi időtartamra haszonbérbe fog adatni.

Ugyanez alkalommal uj árverés fog tartatni a Komlóskerti 12 kat. hold és 138 négyszögöl, az ugyanottani 6 kat. hold és 458 négyszögöl, valamint a szintén ugyanottani 17 kat. hold 410 négyszögöl, továbbá a lovászzúgi 17 kat. hold 410 négyszögöl, végül ugyancsak a lovászzugi 7 kat. hold és 1046 négyszögöl területü ingatlannak az 1929 év október hó 1-től számitandó 3 évi időtartamra történendő bérbeadására vonatkozólag is.

Végül bérbeadatok ez alkalommal a Hajduharházi müut és a Máv. pályatest közt fekvő 2 kat. hold és 325 négyszögöl területü ingatlan is szintén az 1929. évi október hó 1-től számitandó 3 évi időtartamra.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városháza gazdasági és erdészeti ügyosztályában (Városháza emelet 27. sz. szoba) megtekinthetők.

A fenti ingatlanok árverésének eredménye ellen utóajánlatnak helye nincs.

Debrecen, 1929. évi november hó 13. napján.

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Betöltendő állás nők részére

Bejárónőt
keresek 15-ére, Magoss György-tér 6. jobbra. 1019

Jó ragasztó,
aki szabni is tud, felvételtek, Komády, Széchényi ucca 3. 1025

Tanulóleányok
felvételtnek, Debreceni varroda. Kossuth ucca 22. szám. első emelet. 1045

Jól főző
mindenest keresek 15-re, Nyomtató ucca 3. szám. 1011

Szoptatós dada,
azonnalra kerestetik, Szipál, Piac ucca 44. szám. 1053

Intelligens
többéves bizonyitványnyal rendelkező nőt, idős beteg hölgy mellé keresünk. Cim a kiadóban. 1045

Állást kereső nők

Egy jobb telkü nő
elvállal öreget, vagy beteget, akár saját lakásán is. Cim a kiadóban. 1028

Tisztességes
asszony ajánlkozik — könnyebb házmesteri teendőkre 10 éves kisfiával, esetleg a főzésnéi is tud segiteni, némi fizetésért. Cim: Nyulási rokkant-telep Vasúti-sor, a trafiknál. (Iklódiné, dohányárúda). 166-f

Állást kereső férfiak

Könyvelést
vállal mérlegképes könyvelő, önálló levelező. Cime a kiadóhivatalban. 169-f

Szerényigényü
uriasszony, irodai, esetleg házvezetőnői állást vállal, szerény dijazásért. Cim a kiadóban. 174-f

Fehérneműjavitást
stoppolást, vagy kézimunkát vállal, elhagyott szegény, korlátolt járóképességü, intelligens nő. Kéri a jóindulatu emberek szives pártfogását, tekintettel nagy nyomorára. Szives megkereséseket kér Kiss Jánosné, István út 10. szám alá.

Betöltendő állás férfiak részére

Tanulót
fűszerüzletembe felveszek, Vadásszy, Meszena ucca 1. szám. 891 szám. 973

Cipészsegédet,
felveszek raktári munkára. Teleki ucca 31. 1013

Tehenészet
nőtlen, benkosztost keresek Debrecentől 27 km-re fekvő gazdaságba. 1930 január hó 1-től kezdődőleg, aki egy egész évre leszerződik. Az állomány jelenleg 12 drb. tehén és a szaporulata. Jelentkezni lehet: — Derzsy Kálmánnál. Nyugati ucca 48. szám alatt, reggel 7-től fél 8 óráig

Ezerötszáz pengő
készpénz óvadékkal el járó fölvételtik, 100 P. hevifizetésre. Cim meg tudható Nagy hirdetőirodában, Csapó ucca 56. szám. 995

Irodai
eljárónak 120 pengő havi fizetéssel, 1500 P. készpénzóvadékkal, — megbizható egyén felvételtik. Cim megtudható Mester ucca 13. vendéglő. 1030

Jó családból való
kifutófiú, állandó alkalmazásba, azonnal felvételtik, Szántó ruhaüzlet. 1026

Egy jó munkás
cipészsegéd felvételtik, azonnalra, Szent Anna ucca 58. sz. 1046

Fűszerszakmában
bevezetett helyiügynök és bejáró mérlegképes könyvelő felvételtik, — Adorján Jenő és Társa cégnél. 1033

Fiatal
cipész-segéd, hétszámra felvételtik, Nyil ucca 66. szám. 1048

Faesztergályos
tanulónak egy fiu felvételtik, Könyves Tóth Atnal faesztergályosnál, Rákóczi ucca 14.

Fűszerüzletbe
segéd felvételtik, Varga ucca 35. szám. 1042

Élelmiszer és ital

Almaszükségletét
addig szerezze be, mig a készlet tart. Csapó u. 19. szám. (Árvaszék udvar). Kilója 24. fillér. 100

Autó-rugók
készítése és javitása szakszerüen és olcsón: Nagy Gyula, Erzsébet ut 17. 38-a

Hangszerek

Zongora
bérbe kiadó, Vigkedvü Mihály ucca 27. szám özv. Vargáné. 996

Bútorok

Eladó
egy szalongarnitura, — női íróasztal, egy vaságy sodronnyal, függönyök, tartók. Erőss Lajos u. 14. 607

Kárpitos
munkák, újak, javítások, legolcsóbban készülnek, Varga, Piac ucca 44. sz. udvarban. Telefon szám 16-54. 558

Eladó
egy ebédlő, Hatvan u. 36. szám, egész hátul. 955

Eladó
nagykredenc, asztal, tükör, antik pipatartó, mangorló, madárkalitka, Király ucca 9. sz. 1020

Egy
jókarban levő ebédlőasztalt keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1054

Oktatás

Miss Edwards
született angol, diplomás polgári iskolai tanárnő, (cardiffi egyetemről) angolt tanít József kir. herceg ucca 12. szám. 1443

Kettős könyvvitelt, keresk. levelezést gyors írást, jutányosan tanit keresk., isk. tanár. Leveleket a főkiadóba kér „Expressz" jeligére. 167-f

Francia-német
nyelv tanítását, reálista, vagy polgárista tanulók korrepetálását szerény díjazásért is elvállalná, szegény sorsu egyetemi hallgató. Megkereséseket „Francia-német" jeligére a kiadóba kérnék. (VC.)

Német, francia
és török nyelvből órákat adok, jutányos ár mellett, kezdőknek és haladóknak, Nagy S. J. Böszörményi út 11-a. 165-f

Ajánlat

Kvártélyos
meleg pinceszobába fölvétetik, Varga ucca 24. szám. 970

„Anny" árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden szinben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó ucca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen javít gumiüzem, Piac u. 9. Kapu alatt. 5a.

BAJOMI JÓZSEFNÉ tűzifa- és széntelepe. Telefon 893. Hasábos és aprított tűzifát hathónapi részlet fizetésre ad, hitelképes családoknak, intézeteknek, munkáscsoportoknak. Legjobb hazai és poroszszenek kaphatók.

Régi megrendelőim
közé visszatérve, ezúton tudatom, hogy az őszi és téli szezonra szőrmés kabátok készítéséhez a legjobb munkaerőt alkalmaztam. Áraim: kabátok 16 P-től, ruhákat pedig 7 pengőtől készítek. Tanulólányokat rövid időre is felveszek. Tisztelettel Bálint Margit nőiszabó, Péterfia ucca 30. szám.

Berentei szén 3.70
mázsánként, hazaszállítva, szagtalan, porosz szén 7.50. Tűzifa hasábosan és felvágva legolcsóbban kapható, — Schwartz, Agárdi ucca 6. szám. Telefon 12.04. szám. 905

Ablakok
jobb minőségüek és egy szerübbek minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán — ablakgyártási telepén. Nagyvárad (volt Szív)-utca 14. 1451

Henceserek
állandóan kaphatók, javitásokat jutányosan vállal Novák György kárpitos, Batthyány ucca 7. 1a

Disznóölésre
rizskása 50 fillértől — kezdve, továbbá bors, gyömbér, paprika és más fűszerek a legjobb minőségben kaphatók. Deutsch Albert és Fia üzletében. 8a.

Kötél eladás
Bihari István kötélgyártónál mindenféle gazdasági kötelek jutányos árban kaphatók. Kossuth ucca 28. 771

PADLÓLAKKOK legszebb színekben, magasfényü, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható: Stern festéküzletben, Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott patkány- és egérirtó, garantált minőségben olcsón kapható.

Négy pengő
mázsánként vágott tűzifat, II. szállítva, Szalon porosszén, tojásbrikett, kovácsszén, s koksz és belföldi kőszenek, a legolcsóbban kaphatók Grünfeldnél, Csapó ucca 16. szám, Telefon 982. 35-a

Tüzelőanyagot 4—6 havi részletre is megrendelhetnek Közalkalmazottak és más hitelképes egyének a Köztisztviselők Szövetkezete árudáiban és a telep központi irodájában, Salétrom ucca 34. szám. Telefon 14-34 sz. 33-a

Friss tejet,
naponként olcsón házhoz szállítok, Zöldfa u. 14-a. Telefon 925. 895

Géphimzést
vállalok és tanítok olcsón. Cím a kiadóban. 1018

Krunponból
három pengőért talpal Kovács Vilmos, Verbőczi ucca 2. szám. Hó és sárcipőt olcsón javit. Telefon 12-14 sz. 910

TÜKÖRGYARTAS, üvegcsiszolás, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Szív u.) 15. Telefon 3—56. 34f.

Kézimunka
és fehérnemü himzést olcsón vállalom, Nyíl ucca 101. szám. 1014

Órajavítások
két pengőtől, jótállással, óraüzem. Aranyat, zálogcédulát, magas árban vesz, Blattner Árpád. Csapó ucca 12 sz. Alapitva 1888. 1051

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55. sz.

Legkomplikáltabb
órák és ékszerek javítását szakszerüen, jótállással vállalom. — Aranyat magas napiárban veszek, Bercsényi Béla, Csapó ucca 38. szám. (Iparos tanonciskolával szembe). 1052

Kereslet

Perzsaszőnyeg
szövőszéket keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 177-f

Raktárhelyiséget
bútor részére keresek, azonnalra. Címeket: „Száraz" jeligére kérek. 1049

Tejet keresek
megvételre, nagyobb mennyiségben, Széchenyi ucca 35. szám, keresztépület. 1031

Elvesztett
szegény leány Szent A. uccától, Fűvészkert uccáig szőrme manzsettát. Megtaláló szíveskedjék Fűvészkert u. 12. szám, házmesterét értesíteni 1056

Kiadó lakás

Hatszobás
modern lakás, családi házban kizárólagos ud varhasználattal, bérbe adó. dr. Kováts Jenő ügyvédnél, Batthyányi ucca 14. sz. alatt. 8-a

Pinceszoba,
nagy, világos, villanyhasználattal, vagy anél kül, november hó 15. napjára kiadó, Szegfü ucca 20. szám. 175-f

Kiadó
lakások azonnalra föld szint és emeleti 2—3 szobásak. Erzsébet u. 109. sz. 972

Négy szoba,
elő- és fürdőszoba, — mellékhelyiségekkel kiadó, Hunyadi ucca 26. Erzsébet út 50. 920

Két szoba,
konyha, spájz kiadó, nagy udvar, két kisebb helyiséggel műhelynek. Nap u. 3. 733

Egy szoba,
konyha, speiz kiadó, december hó elsejére, Gólya ucca 10. 884

Kiadó
világos, padlós pinceszoba, konyha. Ugyanott csöves tengeri eladó. Teleki ucca 27. sz. alatt. 1039

3 szoba
és mellékhelyiségeiből álló modern villa kiadó. Értekezni: Dr. Halász, Piac ucca 41. sz. 1032

Egy
szép pincelakás kiadó. Töhötöm u. 6. 1001

Kiadó
udvari szoba magánosnak. Szappanos u. 4. 1015

Kiadó
két szoba, konyha, istálló, szabadjószágtartás, olcsón. Malom ucca 12. Értekezni lehet Teleki ucca 13. 1012

Nagyerdei
villanegyedben keresek háromszobás modern lakást egész évre. Ajánlatokat a kiadóba. 1003

Háromszobás
uccai lakás elsejére kiadó, Rákóczi ucca 14. szám. 939

Kiadó
egy szoba, konyha kisebb kerti lakás, azonnal elfoglalható. Honvédtemető u. 31. 961

Butorozott szoba

Elegánsan
bútorozott uccai parkettes szoba, fürdőszobával kiadó, Hatvan ucca 35. 994

Csinosan
bútorozott szoba kiadó telefonhasználattal, szín ház felől, erkélyes, Sas uó 4., II. em. 5. 734

Különbejáratú
udvari bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós u. 26. 655

Kétágyas
parkettás uccai szoba kiadó, Hatvan ucca 18 második emelet, balra. 1000

Lépesőházi
szép szoba bútorozva, olcsón kiadó. Hatvan u. 61, I. 3. 991

Különbejáratú
csinosan bútorozott — szoba kiadó nov. 15-re. Kigyó u. 11. 983

Kétszoba, előszoba, konyha, dec. 1-re kiadó. Varga ucca 45. 1037

Uccai bútorozott
szoba, két személyre kiadó, esetleg teljes ellátással, Rákóczi ucca 20. szám. 1040

Bútorozott
szoba kiadó hölgy részére. Piac u. 9. sz. — Cím házmesternél. 967

Széchenyi u. 23.
szám alatt, bútorozott szoba kiadó, két-három személynek. 1035

Tiszta
uccai, cserépkályhás, bútorozott szoba kiadó ugyanott pinceszoba, Simonffy ucca 11. sz. alatt. 1034

Kiadó
bútorozott szoba 15-re. Kigyó u. 12. Vendéglőben érdeklődni. 962

Bútorozott szoba,
esetleg ellátással kiadó Püspöki palota, földszint 21. 1041

Különbejáratu
csinosan bútorozott szoba, azonnal kiadó, Simonyi út 13. 1038

Bútorozott szoba,
fürdőszobával 1—2 úri embernek 15-re kiadó, Simonffy ucca 32. sz. első emelet balra. 1036

Bútorozott szoba,
két ággyal, egy, vagy két szolid fiatalembernek, olcsón kiadó, — Széchenyi ucca 31. sz. első keresztépület mellett. 178-f

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó Vigkedvü Mihály ucca 5. szám. 1029

Kiadó
két szoba, konyha, s speiz, fürdőszoba, dec. hó elsejére, Borz ucca 5. szám. 1006

Azonnal kiadó
különbejáratu kétablakos bútorozott uccai szoba, előszobával, — Egymalom ucca 44. sz. 1016

Egy
tiszta rendes bútorozott szoba, azonnal kiadó, Piac ucca 73 1004

Széchenyi u. 23.
emelet, bútorozott szoba kiadó, konyha használattal. 1010

Bútorozott szoba
kiadó, központon, Simonffy ucca 11. földszint 2. ajtó. 1024

Uccai
bútorozott szoba kiadó Darabos ucca 9. 1027

Balkonos
elegánsan bútorozott szoba, korrekt úrnak vagy hölgynek kiadó, Püspöki palota, II. kapu, harmadik emelet, 12. ajtó, balra. x

Intelligens
embernek, uccai bútorozott szoba november 15-ére kiadó, Montiezredes, (Magos) ucca 17. szám. 927

Üzlet, műhely, raktár

Pékség,
egy kemencével, lakással kiadó, december hó elsejére. Miklós ucca 20. szám. 974

Üzlethelyiség
azonnalra kiadó, Batthyányi ucca 10. 916

Három uccai
pincehelyiség, műhelynek, raktárnak, vagy borospincének kiadó, Miklós ucca 20. 975

Nagy üzlethelyiség kiadó a Hunyadi uccában, kétszobás mellékhelyiségekből álló lakással, **10 éves előnyös szerződéssel átvehető.** Bővebbet dr. Simon Imre ügyvédnél, Ferenc József út 81. sz.

Baranyai ucca 12.
szám alatt épülő házban, négy üzlethelyiség s egy háromszobás lakás, november hó 15-től bérbeadó. Érdeklődni lehet Piac u. 81. szám, II. emelet, ügyvédi iroda. 857

Eladó
mészáros és hentes üzlet, a város legforgalmasabb részén, olcsón, berendezéssel, vagy szakképzett emberrel társulnék. Erzsébet u. 97. szám. 1023

Város legforgalmasabb
központján jómenetelü fűszer- csemegeüzlet, azonnal átadó. Cím a kiadóban. 1017

Eladó ingóság

Jégszekrény
két márvány puld, Berkel mérleg, sonkavágógép, eladó, Kar ucca 26. szám. 1043

Tégla eladás
a Nyúlasi téglagyárba, iroda Borz ucca 5. sz. alatt. 1005

Egy jókarban
levő fűszerüzletberendezés eladó, Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér 7. szám. 1047

Eladó
elsőrendü tégla, épület fa, Bethlen uccai bontásnál. 937

Eladó ház

Batthyányi ucca 10.
számú, emeletes bérház, kerttel és beköltözhető négyszobás parkettes modern lakással kedvező fizetési feltételekkel eladó. Máté ingatlaniroda, Piac ucca 30. szám. 1055

Eladó
Hajnal ucca 7. számú ház, 420 négyszögöl telekkel. Gazdálkodóknak kiválóan alkalmas. Értekezni lehet Kapros Józsefnénál, Varga u. 32. szám. 4-a

Erzsébet ucca
s Késes ucca 61. számú ház, nagyon olcsón eladó. — Ugyanott egy üzlethelyiség kiadó. Eladásnál azonnal beköltözhet háromszoba, s konyha s pince. 6-a

Eladó
igen előnyös áron a Csapó ucca 25. számú ház, Simonyi út 5. sz. villa és a pallagi vendéglő. Bővebbet dr. Simon ügyvédnél, Ferenc József út 81. 858

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. a TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.